

DZIŚ W NUMERZE:

Na przejściach bezpiecznie **str. 3**
Ile kosztuje domowe ciepło? **str. 4**
JEMIOŁA – Poetycki »Zatarg« **str. 5**
Piłkarski weekend w regionie **str. 8**

WTOREK
7 WRZEŚNIA 2004
NR 104
ROCZNIK LIX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

MACIERZAŃSKI FESTYN NA BAGIŃCU PO RAZ ÓSMY

Do szkoły przywiał dzwon

BAGIŃCIEC (kor) – Piękna pogoda i atrakcyjny program zwały w sobotę na Bagińciec członków i sympatyków Macierzy Szkolnej w RC. Tu właśnie, przy mieszczącym w bieżącym 131 lat budynku starej szkoły „macierzańskim” ośrodku, odbył się VIII Bagiński Festyn Szkolny.

W tym raz szósty towarzyszył imprezie Bagiński Wyścig Rowerowy. Pierwszy z nich natomiast turniej w siatkówkę, zorganizowany przez Macierz wspólnie z Klubem Sympatyków Bagińca i JABLONKOWA i właścicielem ośrodka turystycznego „Baginiec”, **Jerzym Wrzkiem**. Tak samo po raz pierwszy uczestników imprezy przywiał w samo południe dźwięk dzwonu. Wcześniej wisiał on w wieży białego białej szkoły, a przed dwoma ty-

Podsumowanie sezonu

WAWRZYNÓW (wak) – Ponad 105 osób odwiedziło w lipcu i sierpniu wawrzynowskie kąpielisko pod gołym niebem. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku było ich o 4 tys. więcej. Rekord stanowił 15 sierpień. W tym dniu z kąpieliska skorzystało 6 300 osób.

Pomimo ogromnych inwestycji w latach 2001 - 2004 na remont i modernizację parku wodnego przeznaczono ok. 76 mln (koron) bilety wstępu na jedno z najnowocześniejszych kąpielisk należały do najtańszych w województwie morawsko-śląskim: dorośli płacili 40, dzieci do 12 lat - 20 koron.

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie małe do umiarkowanego. Temperatura w dzień od 23 do 27 st. C, nocą od 13 do 16 st. C. Wiatr płn.-wsch. 1-4 m na sek.
ŚRODA – Zachmurzenie umiarkowane, wznoszące do dużego, możliwe opady deszczu. Temperatura w dzień od 16 do 20 st. C, nocą od 14 do 10 st. C. Wiatr płn. 4-8 m na sek.

ISSN 1212-4222

NAD ZALEWEM ZAKOŃCZYŁ SIĘ MARATON FILMOWY

Laury zdobyli czescy debiutanci

CIERLICKO (db) – Najlepszym debiutem reżyserskim tegorocznej edycji Cierlickiego Lata Filmowego fachowe jury ogłosiło film „Mistrzowie” (Mistři) młodego czeskiego reżysera Marka Najbrta, który osobiście odebrał ufundowaną przez ministerstwo kultury uczestniczących w imprezie krajów nagrodę Złotego Debiutu.

Publiczność z ośmiu prezentowanych obrazów najwięcej punktów przyznała filmowi „Silný kafe” wyprodukowanemu w Republice Czeskiej, którego autorem jest absolwent praskiej szkoły filmowej **Börkur Gunnarsson**.

– Znaczenie CielLaFu trudno przecenić. Jest to jedyna w Republice Czeskiej okazja do poznawania współczesnej kultury filmowej sąsiednich krajów – podkreślił dyrektor wykonawczy Funduszu Wyszehradzkiego, **Andrzej Jagodziński** w trakcie ogłoszenia laureatów. Goście uroczystości (wśród nich dyrektorzy instytutów kultury: Czeskiej w Warszawie – **Renata Górecka** – oraz Polskiej w Bratysławie – **Jerzy Kronhold**, konsul **Grażyna Kostrusiak**, rektorzy szkół filmowych i przedsta-

wiciele instytucji filmowych z Polski, Czech i Słowacji) wyjechali po ogłoszeniu wyników konkursów tradycyjnie na Hyczawie, na styk polskiej, czeskiej i słowackiej granicy.

Na tym jednak nie zakończył się festiwal. Pełna sala obejrzała dokument Czeski sen o fikcyjnym supermarkecie, z kolejnych pozycji nie można nie wspomnieć dokumentu „Przystanek Woodstock”, który zaprezentował osobiście **Jerzy Owsiak** wraz z ekipą Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, czy filmu fabularnego „Żurek” **Ryszarda Brylskiego**, który został przedstawiony w niedzielnej sekcji hitów sezonu.

Dodajmy, że seanse tegorocznego CielLaFu przebiegały również w kinach w Trzyczcu oraz (po raz pierwszy) w Hawierzowie.

PONADGRANICZNE UROCZYSTOŚCI KU CZCI ŚW. MELCHIORA GRODZIECKIEGO

Zjednoczeni w modlitwie

CZ. CIESZYN/CIESZYN (kor) – Zwierzchnicy diecezji ostrawsko-opawskiej i bielsko-żywieckiej, ks. bp **František Václav Lobkowicz** i ks. bp **Tadeusz Rakoczy**, koncelebrowali w niedzielę w czeskokocieszyńskim kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa mszę św. ku czci św. Melchiora Grodzieckiego.

Więcej możliwości

JABLONKÓW (man) – Miejscowy Zespół Szkół Przedsiębiorczości i Usług (dawniej Zintegrowana Szkoła Średnia) poszerza ofertę swoich kierunków.

W nowym roku szkolnym otwarto kierunek przedsiębiorczości i usług. Poza tym absolwenci szkół podstawowych uczą się na trzyletnich kierunkach fachowych: m.in. mechanik samochodowy, mechanik maszyn rolniczych czy kucharz-kelner. Ich absolwenci w ramach dwuletniego (tryb dzienny) lub trzyletniego (tryb zaoczny) kierunku mogą zdobyć maturę.

Dyrekcja zamierza ponadto otworzyć 1 września 2005 r. w szkole 4-letnie liceum techniczne.

Wierni w Cieszynie nieśli w niedzielnej procesji relikwie św. Melchiora.

Fot. JACEK SIKORA

SEZON ROZPOCZĄŁ SIĘ NIE TYLKO U PROFESJONALISTÓW

Początek roku szkolnego jest zarazem początkiem sezonu teatralnego i to nie tylko w zawodowych, ale też w dziecięcych i młodzieżowych amatorskich zespołach teatralnych. Tu aktorzy i reżyserzy pracują nad spektaklami w swoim wolnym czasie. Teatr jest dla jednych fajną zabawą, dla drugich sposobem na życie.

Młodzi aktorzy teatryku DROPS pod kierownictwem **Jadwigi Czup** spotykają się we wtorki o godz. 15.30 w olbrachickim Domu PZKO. W tym roku zespół pracuje nad dwoma nowymi programami. Jednym z nich jest inscenizacja **Przygód Wróbelka Elemelka**. Drugi to rewia muzyczna oparta na ludowych – barbórkowych – oraz współczesnych piosenkach. Małych aktorów będzie można zobaczyć na scenie pod koniec września w Karwinie Frysztaście. Przypomną wi-

dzom **Piernikową Chatupkę**, z którą zaprezentowali się m.in. na ostatniej edycji Talinek.

W piątek zespół teatralny GAPA2 rozpoczął w Nieborach ostatnie przygotowania do premiery jubileuszowego spektaklu **Kopciuszek**. Zespół ma

Będzie co oglądać

też w repertuarze **Zabawy w Czerwonym Kapturkiem**. Obecnie w GAPIE pracuje siódemka dzieci w wieku od 6 do 13 lat. Po obchodach jubileuszu rozpocznie się nabór nowych członków oraz praca nad następną pozycją repertuarową.

Przed wakacjami na Dniach Kultury Studentek pojawił się nowy zespół teatralny **Kursujący tramwaj** z premierą **Króla Ubu**. Członkowie zespo-

łu to w większości gimnazjaliści skrzyknieni przez dyrektora artystycznego Teatru Cieszyńskiego **Bogdana Kokotka**. Próby do **Króla Ubu** odbywały się w budynku teatru. Według słów jednego z członków, **Michała Przywary**, zespół zamierza kontynuować swoją działalność, już wybiórany jest nowy repertuar.

W Gimnazjum w Czeskim Cieszynie działa zespół teatralny SZKAPA. W tym roku szkolnym, oprócz doszlifowania spektaklu **Dokąd** przygotowywanego z niepełnosprawną młodzieżą z ośrodka Diakonii Śląskiej w Żukowie, teatr włączy się w program obchodów 55. rocznicy Gimnazjum. W maju szykuje się natomiast młodym aktorom wyjazd do Otokowic, na festiwal twórczości gimnazjalnej. Reżyser **Władysław Kubiś** zapowiedział również wyjazdowe warsztaty. (hs)

TYDZIEŃ

30 VIII – 5 IX 2004

■ Tajfun Czaba, który przeszedł nad Japonią, spowodował śmierć co najmniej jedenastu osób, a ranił kolejnych trzydzieści. Z powodu powodzi, które wywołał tajfun, musiano ewakuować ponad 100 tys. osób.

■ Na skutek wybuchu bomby w centrum Moskwy zginęło dziesięć osób, a ponad pięćdziesiąt zostało rannych. Zamach przeprowadziła kobieta-samobójczyni, odpalając ładunki wybuchowe umieszczone w samochodzie.

■ Delegaci zjazdu Partii Republikańskiej w Nowym Jorku nominowali obecnego prezydenta George Busha na kandydata partii w jesiennych wyborach prezydenckich.

■ Irackie ugrupowanie terrorystyczne zamordowało dwunastu zakładników nepalskich. Ofiary były pracownikami cywilnymi jordańskiego przedsiębiorstwa, które prowadziło usługi na rzecz armii amerykańskiej.

■ Kontrowersyjny specjalista medycyny reprodukcyjnej, Amerykanin Panos Zavos, oznajmił, że przeprowadził trzy udane eksperymenty sklonowania tkanek ludzkich pochodzących z ciał zmarłych. Zapowiedział, że zamierza sklonować człowieka z tkanek martwego dziecka.

■ Co najmniej 15 osób zginęło, a ponad sto zostało rannych w zamachu bombowym na dwa autobusy w izraelskim mieście Beer Szewa. Do zamachów przynależała się palestyńska organizacja zbrojna Hamas.

■ Dwanaście krajów afrykańskich zdecydowało się użyć przeciwko plażde szarańczy jednostek wojskowych.

■ Ekstremiści iracy ostrzelali samochód pancerny ambasadora Republiki Czeskiej w Iraku, Martina Klepetki. Samochód został kompletnie zniszczony, lecz jego załodze, dwóm ochroniarzom, nic się nie stało.

■ Decyzją sądu został zwolniony z przyczyn zdrowotnych z więzienia były czołowy funkcjonariusz komunistyczny Karel Hoffmann. Skazany został na 4 lata w dostawie ciepłej wody. Przerwa w dostawie ciepłej wody spowodowana naprawą centralnego wodociągu koło Domu Towarowego „Prior”. Bez ciepłej wody mieszkańcy będą musieli się obejść w godz. 6 – 18.

■ W pożarze biblioteki księżnej Anny Amalii w niemieckim Weimarze spłonęło kilkadziesiąt tysięcy cennych tomów. Biblioteka zaliczana jest do zabytków światowej kultury.

■ Rząd Sudanu odrzucił możliwość wysłania jednostek międzynarodowych do niespokojnej prowincji Darfur.

■ Były prezydent USA, Bill Clinton, został przewieziony do szpitala w Nowym Jorku z zawalem serca. Lekarze zalecili operację serca.

■ Prezydent Polski, Aleksander Kwaśniewski, w wywiadzie dla „New York Times” skrytykował politykę zagraniczną USA. Zaapelował do Ameryki, aby była „bardziej elastyczna i otwarta”.

■ Były prezydent Czeczenii, Aslan Maschadow, potępił atak terrorystów na szkołę w Bieslanie, ale winą za tę tragedię obarczył prezydenta Władimira Putina.

■ Iracki sunnicki duchowny, szajch Mehdi al-Sumajdaj, wezwał do natychmiastowego uwolnienia dwóch francuskich dziennikarzy porwanych w Iraku. Apel ma charakter fatwy - dekretu religijnego.

■ Premier Polski, Marek Belka, otrzymał „dramatycznie sformułowany” list od tymczasowego premiera Iraku, Ajada Alawiego, w którym iracki mąż stanu prosi Polskę, aby nie wycofywała swoich żołnierzy z Iraku ani nie redukowała liczbys swojego kontyngentu.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Chór mieszany „Sucha” potrafił publiczność nie tylko zachwycić, ale i rozbawić do łez.
Fot. BEATA SCHÖNWALD

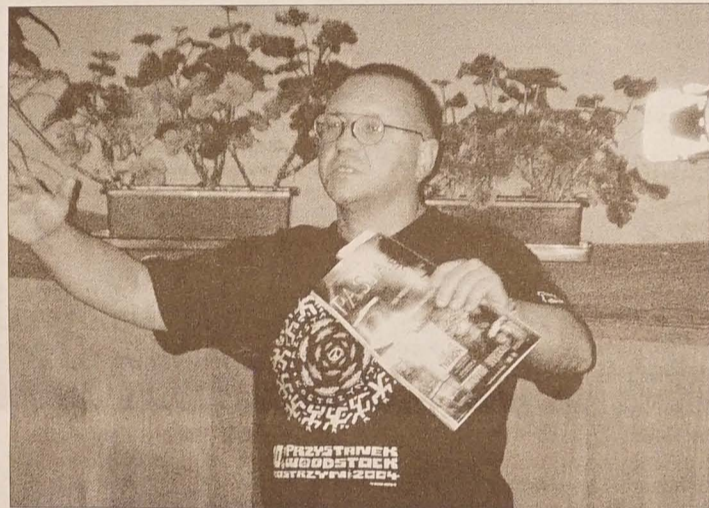
Przystanek w Kosmosie

TRZYNIEC (hs) – Wczoraj w trzynieckim kinie Kosmos studenci polskiego gimnazjum z Cz. Cieszyna i Karwiny obejrżeli film *Przystanek Woodstock* oraz mieli niebawem okazję spotkać się z **Jerzym Owsakiem**, reżyserem i współautorem scenariusza.

Jerzy Owsiak zaznajomił widzów z historią i ideą wielkich letnich koncertów *Przystanku Woodstock*. Koncerty organizuje Fundacja Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy jako podziękowanie dla wolontariuszy pomagających w Finalach tej ogromnej dobroczynnej imprezy. W dokumencie filmowym

realizatorzy zarejestrowali ósmą edycję *Przystanku*, która odbyła się w Żarach w 2002 r.

Projekcja zakończyła trwający od czwartku festiwal *Cierlickie Lato Filmowe*.

Jerzy Owsiak, znany przede wszystkim jako pomysłodawca i organizator dobroczynnej Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, zawiątał do Cierlicka i Trzyńca.
Fot. DANUTA BRANNA

Bez ciepłej wody

KARWINA (sch) – Jutro w całym mieście zabraknie ciepłej wody. Przerwa w dostawie będzie spowodowana naprawą centralnego wodociągu koło Domu Towarowego „Prior”. Bez ciepłej wody mieszkańcy będą musieli się obejść w godz. 6 – 18.

Klas chrześcijańskich nie będzie

TRZYNIEC (man) – Zapadł ostateczny werdykt w sprawie klas chrześcijańskich w szkole podstawowej przy ul. Śląskiej w Trzyńcu. Ministerstwo szkolnictwa RC w sierpniu zdecydowało o tym, że klasy chrześcijańskie, które zostały zamknięte w ostatnim dniu roku szkolnego 2002 – 2003 nie zostaną ponownie otwarte.

– W prasie pojawiła się informacja, że klasy chrześcijańskie zostały zamknięte z początkiem nowego roku szkolnego. To nieprawda, ponieważ nie istnieją one już od 30 czerwca 2003 roku. Od tego czasu próbowaliśmy jeszcze coś zrobić, ale po otrzymaniu ostatniego listu wiceministra ds. szkolnictwa to już zamknięta sprawa – powiedziała naszej redakcji dyrektor czeskiej szkoły przy ul. Śląskiej w Trzyńcu **Halina Frankowa**.

W trwającej już więc od dłuższego czasu batalii o utrzymanie klas chrześcijańskich największą inicjatywę

wykazywali przedstawiciele Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. w Trzyńcu. Ostatnie spotkanie dyrekcji szkoły, rodziców i przedstawicieli tego Kościoła z wiceministrem ds. szkolnictwa **Jaroslavem Müllnerem** w tej sprawie odbyło się w czerwcu.

Zdaniem ministerstwa szkolnictwa RC wymagania przedstawicieli ŚKEAW były niezgodne z prawem, a ich wprowadzenie w życie w szkole państwowej było praktycznie niemożliwe. Chodziło m.in. o ingerencję ŚKEAW w programy nauczania oraz dobór wierzących nauczycieli do klas chrześcijańskich.

Przed 1 września br. z klas usunięto krzyże, a uczniom nie wolno się już modlić w trakcie lekcji. Mogą natomiast uczęszczać na nieobowiązkowe lekcje religii, przygotowywać swoją gazetkę oraz brać udział w spotkaniach chrześcijańskich.

Piekawostki

Niecodzienne wynalazki

Wynalazki laureatów konkursu Polskiego Radia BIS „Wynalazek? To nic trudnego!” zrobiły furorę podczas wystawy w Instytucie Wynalazczości i Innowacyjności w Tokio. Wystawa odbyła się z okazji 100-lecia Japońskiego Instytutu Wynalazczości i Innowacyjności w dniach 25 – 28 sierpnia. Uczestniczyli w niej dzieci i młodzież w wieku 6-19 lat z 39 krajów świata. Polskę reprezentowało 10 projektów wylonionych w konkursie „Wynalazek? To nic trudnego!”. Laureaci: Anna Glinka („Wanna dla psa”), Maria Grzybek („Masskot”) oraz Łukasz Klanczewicz („Pojazd gąsienicowy do wjeżdżania po pionowych ścianach”) osobiście prezentowali swoje prace. Konkurs „Wynalazek? To nic trudnego!” organizowany przez Polskie Radio BIS oraz Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów został ogłoszony w

listopadzie ubiegłego roku. Oceniając nadesłane prace brano pod uwagę: nowatorstwo, pomysłowość, użyteczność, a także możliwość i skalę zastosowania.

Czy Lee ich zjednoczy?

W Mostarze stanie pomnik Bruce'a Lee – gwiazdora filmów kung-fu. Głównym pomysłodawcą niekonwencjonalnego monumentu jest mostarski pisarz Veselin Gatalo. Jego zdaniem kreowane przez chińskiego idola postaci uosabiały „lojalność, przyjaźń, umiejętności i sprawiedliwość”. Przypomnienie tych cech przyda się mieszkańcom etnicznie zróżnicowanego miasta, gdzie trudne współżycie muzułmanów, katolików Chorwatów i prawosławnych Serbów jest codziennością, grożąc ponownym wybuchem nienawiści i krwawych starć. Bruce Lee zagrał w latach 70. ub. wieku w cyklu hitów filmowych, w których groił zło,

BEZ PRACY NIE MA KOŁACZY, CZYLI

Na dożynkach swojsko

SUCHA ŚREDNIA (sch) – Suskie Dożynki nie należą do tak głośnych imprez jak dożynki guckie czy chociażby niedalekie, błędowickie. Jak jednak przekonaliśmy się w sobotę, do Suchej na dożynki warto przyjść.

Tutejsze święto plonów to wspólne dzieło miejscowych pezetkaowców, którego nie byłoby bez wkładu pracy Klubu Kobiet (kołaczce, stryki itp. smakołyki), chętnych do pomocy rąk (bary, ławki), a także bez szeregowych członków i sympatyków Koła, którzy do ostatniego miejsca wypełnili ogród rozkładający się na tyłach Domu PZKO, tuż obok miejskiego osiedla.

Obzęd dożynkowy rozpoczęto od tradycyjnego „Gazdoszku, gazdzinko” w wykonaniu chóru mieszanego MK PZKO „Sucha” z sąsiedniej Suchej Górnej. Roli tegorocznych gospodarzy podjęli się prezes suskiego MK PZKO **Olga Ordelt** oraz **Franciszek Słowik**. Na ich ręce przodownicy przekazali wieńiec dożynkowy będący symbolem mozolnej pracy rolnika od zasiewu aż po żniwa, dla nich dbający

o oprawę muzyczną **Michał Kaszusz** zagrał solo, od nich najlepiej smakowała „warzónka” i dożynkowy kołacz.

Zanim jednak goście skosztowali dożynkowych smakołyków, wybuchali koncertu chóru „Sucha”, który przyjechał do sąsiedniej wioski tylko z pieśnią na ustach, ale również z porcją dobrego humoru. Był więc dowcipy z życia górników oraz nie mniej dowcipny wiersz o bolączkach podeszłego wieku.

– Zabawa trwała do zmroku. Tuż przed upieklismy i ugotowaliśmy, udaliśmy się sprzedać. A **Michał** przy klawiszach i mikrofonie był po prostu wspaniały – podsumowuje prezes **Olga Ordelt**.

Ku czci poległych

TRZYNIEC (man) – Na miejscowym cmentarzu w czwartek o godz. 10.00 nastąpi uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci zamordowanych przez hitlerowców podczas drugiej wojny światowej obywateli trzynieckich.

Po drugiej wojnie światowej na terenie siedmiu dzielnic Trzyńca zostało odsłoniętych siedem pomników z nazwiskami ofiar faszyzmu. Właściciel nieruchomości, na której znajdowała się tablica pamiątkowa, odmówił współpracy z Organizacją Podstawowej Czeskiej Związku Bojowników o Wolność w Trzyńcu **Władysław Martynek**, o umieszczeniu na cmentarzu tablicy pamiątkowej, poświęconej wszystkim 322 zamordowanym obywatelom Trzyńca, OP CZW włączył z władzami miasta zabieg przez dwa lata. Tablica pamiątkowa zostanie odsłonięta z okazji 65. rocznicy wybuchu drugiej wojny światowej.

Warsztaty nad Dunajcem

Kancelaria Kongresu Polaków informuje, że z powodów organizacyjnych doszło do skrócenia pobytu na warsztatach ekologicznych EUROPA w Białym Dunajcu. Odbydą się one w terminie od 15 do 18 września 2004. Przypominamy, że bliższe informacje na ten temat będą podawane w GL nr 96 z dnia 15 sierpnia 2004. Zainteresowanych działem osoby mogą się zgłaszać w najbliższych dniach do Kancelarii Kongresu Polaków (558 711 453), tam również uzyskać bliższe informacje. Uczestnictwo w sierpniowej edycji warsztatów jest bezpłatne, ale warto skorzystać z bezpłatnej oferty, a więc przystąpienie zwlekać ze zgłoszeniem.

wychodząc zawsze obronną ręką z opresji. Lee najpierw został idolem w Azji, a później w Europie i USA. Zmarł nagle mając 32 lata, w 1973 r. Gatalo uważa, że występujący w ostrej produkcji klasy B aktor może pośmiertnie zjednoczyć ludność skonfliktowanego Mostaru. Miasto było widownią ciężkich walk w latach 1992-1995, które spowodowały tysiące ofiar śmiertelnych. Do dziś społeczność Mostaru posyła swoje dzieci do odrębnych szkół, oglądają swoje programy telewizyjne i kibicują innym drużynom piłkarskim.

Można i na siedząco

W samolocie można się modlić na siedząco; wstawanie i blokowanie przejść może przeszkadzać innym pasażerom, a nawet prowokować konflikty – ostrzegają izraelskie linie lotnicze El Al w specjalnej ulotce po hebrajsku i po angielsku, opracowanej przez szacownych rabinów.

Wielu ortodoksyjnych żydów modli się podczas lotów, wstając w celu z miejsc. Niepotrzebnie wstawanie, bo „siedzenie, to jest grzech”. Rabin wyraźnie zabrania modlenia się „w małych grupach, w wstawaniu z miejsc”. Należy tylko dopilnować, żeby w pobliżu nie było „nagości” – zastrzegł jeden z ministrów, nawiązując do „nieskrupulatnie ubranych pasażerów”.

Przedłużone wakacje?

Ok. 30 niedźwiedzi terrorystów z górską wioską w Rumuniis. Sześć niedźwiedzi w białym dziale porwane w miogrodzie. Media ostrzegają, że w sierpniu mogą opóźnić rozpoczęcie wakacji.

Mieszkańcy wioski boją się wypuścić dzieci z domów, bo zuchwały niedźwiedź w biały dzień porwał zwierzęta domowe. Zoologowie sugerują, że należy wystrzelić niedźwiedzia, który zabrał zwierzęta. Zanim wystrzeli go, należy się znaleźć jakies wyścisko, w którym niedźwiedź nie spowoduje sytuacji jeszcze przed 15 września. W tym czasie rozpoczyna się rok szkolny.

Na przejściach bezpiecznie

Od 1 września większość miast, na terenie których znajduje się większość szkół, ożywa co rano wielebny tłumem. Gąsienice barwnych przechodniów suną od dworców i przystanków w stronę szkół. W Czeskim Cieszynie, gdzie oprócz szkół podstawowych są szkoły zawodowe i techniczne, uczniowie dojeżdżają na dworzec kolejowy w trzy różne strony, pokonując po drodze kilka niebezpiecznych, niezapatrzonych w sygnalizację świetlną przejść dla pieszych. W niektórych miejscach sytuacja przed godziną ósmą bywa krytyczna. Zapobieganie ewentualnym wypadkom wymaga interwencji ze strony strażników bezpieczeństwa.

Jak poinformował nas dyrektor czesko-cieszyńskiej Straży Miejskiej Jan Hruža, od 1 do 3 września nad niebezpiecznym dojeżdżaniem do szkół czuwała Policja Czeskiej Republiki, która wraz ze strażnikami miejskimi wysyłała do najbardziej niebezpiecznych punktów swoje patrole. - Czuwaliśmy wspólnie nad bezpieczeństwem ruchu przy ulicach Frydeckiej i Wiaduktowej oraz w Sibicy. Od bieżącego tygodnia opieka nad przechodniami pozostaje już tylko w naszej kompetencji i została ograniczona do ul. Frydeckiej. W dni robocze przez cały rok szkolny, od godz. 7.20 do 17.50, którzy ze strażników będzie pełnił tutaj dyżur. Celem jest oczywiście bezpieczeństwo dzieci, ale

Obecność strażnika gwarantuje prawidłowe zachowanie się kierowców i przechodzących dzieci. Fot. BARBARA GLAC

akcja ma też wychowawczy charakter - powiedział Jan Hruža.

Jak można się przekonać, niezdyplinowana młodzież jest nاپominana, najmłodszym na widok policjanta nogi same posłusznie i szybko kierują się na wyznaczone pasy przejścia, a kierowcy widząc z daleka odbłaskową zieloną kamizelkę stróżów porządku, zwalniają i zatrzymują się.

- Ze względu na małą liczebność straży miejskiej, nie jesteśmy w stanie stać wszędzie. W roku ubiegłym odebraliśmy sygnał, że w Sibicy kierowcy nie dotrzymują przepisów i nie zachowują się tak, jak wobec

przechodzących dzieci powinni. Zareagowaliśmy na to przesunięciem na jakiś czas naszych patroli w to miejsce i sytuacja uległa poprawie. W tym roku również jesteśmy gotowi w podobny sposób rozwiązać ewentualne problemy - zapewnił dyrektor straży. (bag)

Jak zwalczyć zło?

Cały świat przeraził kolejny atak terrorystyczny. Oficjalny bilans ofiar zamachu na szkołę w Biesłanie, w Osetii Północnej, to 334 osoby zabite, w tym 156 dzieci - poinformowała w poniedziałek agencja ITAR-TASS, powołując się na dane Ministerstwa Zdrowia tej rosyjskiej republiki autonomicznej. W szpitalach znajdują się kolejne setki rannych w stanie ciężkim i bardzo ciężkim.

Swoją zdecydowaną sprzeciw wobec terrorystów wyrażają politycy, ludzie kultury i nauki. Przerazającej zbrodni na setkach niewinnych ofiar nie można niczym usprawiedliwić, a zbrodniarzom należy się kara. Najbardziej spektakularna kara nie przywróci jednak do życia ani jednego z zabitych dzieci. Miejmy nadzieję, że władze Rosji zechcą oprócz szukania winnych szukać również przyczyn zła... Przyczyn, które z pewnością nie są tylko po stronie Czeczenii. (db)

Zjednoczeni w modlitwie

Wskazanie ze str. 1
Przedstawił on w swoim kazaniu, że tegoroczna uroczystość ma szczególne, historyczne znaczenie. - Spotykamy się na modlitwie po raz pierwszy w zjednoczonej Europie. Ta granica między naszymi państwami i różnicami jeszcze bardziej nas, ludzi wierzących, przybliży i łączy. Ta nowa sytuacja stanowi też dla nas wyzwanie, abymy naszym świadectwem wzbogacali współczesny świat, który coraz bardziej popada w nowoczesne pogaństwo.

niewypowiedzialna wprost rzeź niewinnych nazwał piątkową tragedię w Biesłanie na Kaukazie. - Módlmy się zatem dziś nad Olzą gorącą za niewinne ofiary, módlmy się o opamiętanie ludzi - wezwał biskup wernych.

Mszę zakończył hymn „Te Deum laudamus” i pieśń „Błogosławiona ziemia prochami Melchiora”.

Św. Melchior Grodziecki, syn Ziemi Cieszyńskiej, we wrześniu 1619 r. wraz z dwoma innymi kapłanami - Chorwatem Markiem Krížem i Węgrem Stefanem Pongraczem - poniósł męczeńską śmierć w Koszycach, zamordowany przez żołnierzy księcia Siedmiogrodu, Betlena Gabora. Papież Jan Paweł II kanonizował Męczenników Koszyckich w 1995 r.

Oldboya

Wiedeńskim poecie, aktorze i śpiewaku operowym, Dariuszu Pacaku, pisaliśmy tutaj przed rokiem; bawił wtenczas na świętógódni „Kawiearence Pod Pegazem” i zapoznał nas ze swoim tomem „Ptaki emanacji” (Kraków 2000). Urodził się w Łodzi, studiował w Akademii Muzycznych w Katowicach, w Wrocławiu, studia podplomowe odbył w Wiedniu. Zyskiwał stypendia twórcze Ministerstwa Kultury i Sztuki w Warszawie oraz Ministerstwa Nauki i Odkryć w Wiedniu, był nagradzany na konkursach wokalnych i poetyckich w Polsce i w USA, publikuje swe wiersze w Polsce, Austrii, USA, Czechach, Moidawii, Chinach, Anglii, Indiach, na Tajwanie i w Korei. Przed „Domem złotego runa” wydał tom „W podruzgotanym ciągu” (Poznań 2003), był tłumaczony na niemiecki, angielski, chiński, czeski, Hindi i koreański, jest zwolennikiem sztuki życia Zen. Spodziewa się dwu i trójjęzycznych zbiorów poetyckich w Poznaniu, Warszawie i Austrii.

Przed niedawnym wpływem pocztą jego nowy tom poetycki: „Dom złotego runa/Das Haus des Goldenen Hauses” (Poznań 2004), przedruki z niego spotkaliśmy w glosowskiej „Jemiole” (10 VIII 2004). Przytoczmy jego łacińskie motto ze str. 15: „ars auro gemmisque parat” (sztuka jest cenniejsza niż złoto i drogocenne kamienie). Tom Dariusza Pacaka związał się z XXIII Światowym Kongresem Poetów na Tajwanie (ostatnia sesja 12 listopada 2003), nazwanym „Wyspą Tysiąca Wąwozów”. Poeta poświęca taiwańskiemu kongresowi naszemu reportaż pod hasłem: „Dokąd zmierzasz

europańska cywilizacja?”. Uczestniczył w nim razem z kolejnym polsko-austriackim poetą, Manfredem Chobotem (nazwisko to na Śląsku dość znane). Zacytujmy z owego reportażu:

„W ostatniej dekadzie listopada 2003 r. Poeci zebrał się w Taipei, stolicy Tajwanu, w salach Asia World Plaza Hotel, podczas XXIII Światowego Kongresu Poetów. Było to spotkanie wielkiej rodziny: Artystów odrębnych w sobie, a jednocześnie pragnieniem owocowania w poczuciu Miłości, Pokoju i szeroko pojętej Wolności. A przyjechali oni do Taipei z Austrii, Indii, Izraela, Japonii, Korei, Meksyku, Szwecji, z całego Tajwanu, z USA. Kongres pod auspicjami Światowej Akademii Kultury i Sztuki zorganizował Związek Poetów Chińskich oraz Stowarzyszenie Poetycko-Kulturalne wydające Pismo poetyckie „Ekai-ka-rasa”. Przewodnimi tematami tegorocznego spotkania były Poezja i Natura oraz Poezja i Muzyka... Uczestnicy spotkali się razem na niezwyklej kolacji, niektórzy wystąpili w strojach narodowych, zatem w hinduskich sari, koreańskich hanbok, chińskich garniturach, szatach japońskich mnichów, w amerykańskich podkoszulkach, europejskich marynarkach i garsonkach, australijskich słomkowych kapeluszach...”

Za swój powrotny bagaż z Tajwanu poeta uznał zrozumienie, że celem życiowej wędrówki do krainy Buddy i Bodhisatwów może być Miłość warsztatu słowa, innych ludzi, Natury i Źródła, które pozwala nam odczuwać piękno i nie wątpić przy różnych życiowych wydarzeniach, spychających w kierunku Ciemnych Stron Egzystencji.

WIECZÓR Z TWÓRCZOŚCIĄ T. KOČKI I L. NEZDAŘILA W »Avionie« po morawsko-śląsku

CZ. CIESZYŃ (kor) - Z trochę innej strony mogli Zaołziacy w ub. piątek poznać frydeckiego pieśniarza, kompozytora i aktora **Tomáša Kočka**. Większość sympatyków teatru Cieszyńskiego kojarzy go jako autora opracowania muzycznego pieśni Jaromíra Nohavicy ze spektaklu „Těšinské nebo, Cieszyńskie nebo”. W piątek natomiast - na wieczorze poetycko-muzycznym „Kawiarni AVION, której nie ma...” w Dużej Galerii TC - Kočko ze swoją formacją „Orchestr” zaprezentował utwory ze swoich 4 wydanych dotychczas płyt.

Dwa utwory frydeckiego artysty zagrali i zaśpiewali także **Hanna, Jacek i Witold Rybicy**. Jeden ze słowami T. Kočka, drugi do wiersza **Ladislava Nezdařila**. To właśnie twórczość tego niezjącego już wataśkiego poety, germanisty i tłumacza niemieckiej poezji zainspirowała Kočka do napisania wielu utworów i to Nezdařil był drugim bohaterem wieczoru. Wspólnie z T. Kočką i gospodarzem „Kawiarni Avion...”, poetką **Renatą Putzlacher**, wspominała przed koncertem poetę jego żona, **Danuše Drahotowa-Nezdařilowa**.

Wiersze Nezdařila w tłumaczeniu R. Putzlacher przeczytał natomiast dyrektor TC, **Karol Suszka**.

T. Kočko opowiedział też gościom „Avionu” o swojej karierze (grał m.in. w musicalach „Jesus Christ Superstar” czy „Hair”), fascynacjach artystycznych i planach (będzie autorem muzyki do sztuki „Ondraszek” Sceny Polskiej, szykuje się do nagrania z aktorami TC płyty z muzyką z „Cieszyńskie-go nieba”).

Wielkim powodzeniem cieszyły się ponadto płyty artysty i jego zespołu oraz tom poezji L. Nezdařila „Horní chlapi” (z płytą T. Kočka), które można było zakupić w trakcie wieczoru.

Tomáš Kočko na piątkowym koncercie w „Kawiarni AVION, której nie ma...”. Fot. WIESŁAW PRZECZEK

Można szybciej i skuteczniej

CZ. CIESZYŃ (man) - Przed kilkoma dniami rozpoczął się nowy rok szkolny, a pochłonięci nauką uczniowie oraz studenci znów zaczynają narzekać na brak czasu. Kłopot ten może pomóc im rozwiązać tzw. kurs błyskawicznego czytania i skutecznego nauki, który od wielu lat stosowany jest w świecie.

Badania wykazały, że przeciętny człowiek czyta z szybkością 250-300 słów na minutę, kurs pozwala zwiększyć tempo czytania do 2 - 2,5 tys. wyrazów, a w przypadku uzdolnionych jednostek nawet do 3 tys. słów na minutę. Ważną rolę spełnia również zapamiętywanie przeczytanego tekstu. Przeciętny czytelnik zapamiętuje 30-40 proc. przeczytanego materiału, absolwent kursu natomiast ok. 90 proc. Opanowanie sztuki szybkiego czytania i skutecznego zapamiętywania tekstu związane jest ze zmianą sposobu patrzenia na tekst.

Podobne praktyki w Polsce i w Czechach są stosowane już od kilku lat, młodzi ludzie widzą w nich przyszłość. My natomiast dopiero rozpoczynamy swoją działalność, będziemy usiłowali dotrzeć zwłaszcza do zaołziańskich odbiorców - mówi **Janusz Ciesielski** z firmy UNIVER-EURO. Platny kurs przeznaczony jest dla uczniów szkół podstawowych (klasy 7-9) i średnich, korzystają z niego również studenci uczelni wyższych, a także dorośli. Przebiega formą korespondencyjną, absolwenci mają przez trzy lata zapewnioną opiekę dydaktyczną. Kursanci otrzymują podręczniki, po czym sami rozwiązują ćwiczenia i piszą sprawdziany. Uczestnicy kursu powinni się uczyć najwyżej trzy razy w tygodniu po 45 min. Efekt widoczny jest po niespełna 3 latach.

Na wózku też można!

STONAWA (sch) - W czwartek w miejscowym Domu PZKO odbędzie się 8. edycja międzynarodowych igrzysk towarzysko-sportowych dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Udział w imprezie zgłosiło ok. 20 drużyn.

Będą to przede wszystkim ekipy krajowe, choć swoje drużyny tradycyjnie wystawią też ośrodki pomocy społecznej ze Skoczowa i Cieszyna. Zaprośiliśmy też Słowaków - powiedziała „GL” dyrektor tegorocznego organizatora igrzysk, karwińskiego Domu Emerytów, **Ewa Cholewowa**.

Zawodnicy będą startować w trzech kategoriach, w których sprawdzą swoją zręczność, odwagę i spryt. Będzie m.in. kwiz oraz konkurs na wybudowanie jak najwyższego szybu. Jesteśmy regionem związanym z wydobywaniem węgla, konkursy będą więc przebiegać w duchu tradycji górniczych - wyawnia dyrektor Cholewowa.

Współzawodnictwa będą połączone ze spotkaniem towarzyskim. Patronat nad imprezą objęli hetman województwa morawsko-śląskiego **Evžen Tošenovský** oraz ambasador Polski **Andrzej Krawczyk**.

rosz do grosza

Ile kosztuje domowe ciepło?

Mimo że meteorolodzy systematycznie „straszą” ocieplaniem kuli ziemskiej, w naszych szerokościach geograficznych mamy zimę taką, jaka powinna być. Z mrozem, śniegiem i... wszechobecnym pytaniem: „Ile znowuż wydamy na opał”. Rzeczywistość jest bowiem taka, że nasze domy i mieszkania opalamy przez większą część roku – od października (a gdy przyjdzie seria chłodniejszych dni, to nawet od września) do końca kwietnia, ba, połowy maja.

Dawno minęły czasy, gdy z kominów większości domów na Zaolziu snuła się zimą bardziej lub mniej cuchnący dym. Dziś, gdy nasze miasta i wioski zostały zgazyfikowane, niosące się ponad zabudowaniami kłęby dymu (efekt palenia w centralnym czymkolwiek z domieszką węgla) nie są już regułą. Ale kto wie, czy jeszcze nie wrócą?

OD PAŹDZIERNIKA DROŻSZY GAZ

Wiadomość tę zdążyły podać już wszystkie tytuły prasowe, o podwyżce gazu mowa była w radiu i telewizji. Wraz z informacją, że będzie chodzić o podwyżkę rzędu od 11 do 13 proc., pojawiły się również prognozy powrotu do mniej ekologicznych sposobów ogrzewania. Zresztą nie byłoby to niczym nowym, choć naszym zdaniem, powrót do węgla lub drewna niekoniecznie musi mieć związek z podwyżką ceny gazu. Kto zrobił węglowo-drewniane zapasy na zimę, a stary piec jeszcze dobrze mu służy, z pewnością skorzysta zimą z możliwości „dogrzenia” się przy gorącym kaloryferze. Reszcie zaś nie pozostaje nic innego, jak wierzyć analitykom mówiącym, że październikowa podwyżka cen gazu ma na razie tylko charakter przejściowy. Tym bardziej, że nie chodzi o cenę ekstremalną (tyle samo płaciliśmy za gaz na początku 2002 r.), a cena ropy, której pochodną jest później cena gazu, na giełdach światowych zaczęła już spadać. Zgodnie z prognozą, miałyby chodzić o spadek z obecnych 40 dolarów za baryłkę na 30 dolarów. W związku z tym, czescy analitycy przewidują w przyszłym roku obniżkę cen gazu o 5 – 6 proc. Przy okazji jednak zaznaczają, że jest ona możliwa najwcześniej od 1 stycznia br., gdyż urząd regulacyjny może ruszać cenami nie częściej niż kwartalnie.

Patrząc jednak w dalszą perspektywę, gaz przez najbliższe dziesięciolecie pozostanie dość kosztownym źródłem ciepła w naszych domach. Popyt na gaz wzrasta bowiem nie tylko w naszym kraju, ale i w całej Europie, co zgodnie z zasadami rynku odbija się na jego cenie. Według Międzynarodowej Agencji ds. Energii, udział gazu ziemnego w ogólnym zużyciu energii wzrośnie z 23 proc. w 2000 r. do 34 proc. w 2030 r.

ILE KOSZTUJE GAZ W EUROPIE?

Podobnie jak u nas, zależy to od tego, czy na gazie tylko gotujemy, ogrzewamy nim mieszkanie, czy też cały dom. Ceny w tabelce podane są w Kc na metr sześć.

Zużycie	RC	Niemcy	Francja	Austria	Włochy	Belgia	Hiszpania
Kuchotka	10,51	23,10	18,36	17,54	17,06	21,39	20,06
Mieszkanie	7,28	12,56	10,37	12,74	20,11	12,22	13,91
Dom	7,05	11,80	9,78	12,44	20,07	11,72	13,53

(Źródło: portal TZB-info)

KOKSU CORAZ MNIEJ, PRĄD TEŻ DROŻEJE

Kto z powodu wysokich kosztów związanych z ogrzewaniem domu gazem zamierza przenieść się na koks, powinien od razu z tego pomysłu zrezygnować. W porównaniu z rokiem ub. cena koksu wzrosła bowiem w magazynach węglowych niemal dwukrotnie. Rok temu za cetnar koksu płaciliśmy 340 Kc, obecnie zaś jego cena wywindowała się na 660 Kc. Powód? Jakościowego węgla koksowniczego jest coraz mniej, a sam koks – jako że jego produkcja jest nieekologiczna – należy uważać za paliwo przeszłości. Jednym słowem, zdaniem znawców tematu, to tańszy koks nie ma co liczyć. Od stycznia ma ponadto podrożeć również energia elektryczna (ok. 5 proc.) oraz u nas mało stosowany węgiel brunatny (1,5 – 5 proc.).

CZYM OGRZEWAĆ?

Poniżej podajemy tabelkę, która pokazuje, jaki opał wyjdzie nam w skali rocznej najtańszej, a po który – z uwagi na wysokie koszty – nie warto sięgać. Zakładane roczne zużycie ciepła wynosi 100 GJ, czyli 27,8 MWh. Tabela nie uwzględnia zapowiadanych podwyżek.

Sposób opalania	Cena w Kc/KW	koszt roczny
Drewno	0,31	8493 Kc
Pompa ciepła	0,41	11 544 Kc
Węgiel brunatny	0,54	15 051 Kc
Węgiel czarny	0,62	17 237 Kc
Koks	0,86	23 988 Kc
Gaz ziemny	0,87	23 604 Kc
Prąd elektryczny	1,01	28 164 Kc
Centralna dostawa ciepła	1,29	35 714 Kc
Propan	1,83	50 852 Kc

(Źródło: portal TZB-info)

POMYSŁ Z POLSKI RODEM

W poszukiwaniu taniego źródła energii rolnicy z północno-zachodnich krańców Polski zakładają plantacje wierzby. W skali europejskiej nie jest to niczym nowym, gdyż drewno wierzbowe jest w Skandynawii bardzo popularnym opałem. Kilogram opału wyprodukowanego z pędów wierzby daje tyle samo ciepła co 0,8 kg węgla kamiennego. Opał z wierzby jest jednak o połowę tańszy.

Zainteresowanym możemy zdradzić, że wierzba rośnie szybko, a zbiory są przeprowadzane dwa razy w roku – wiosną i jesienią.

BEATA SCHÖNWALD

Koniec lata w obiektywie redaktorów „Głosu Ludu“

W pochodzie dożynkowym w Gutach byli nie tylko gospodarze Marcela i Piotr Romanowie, ale też uczestniczące w imprezie zespoły. Na naszym zdjęciu chór „Zgoda”.
Fot. DANUTA BRANA

Obzęd „szkubania pierza” członkowie zespołu „Oldrychowice” zakończyli żywą piramidą.
Fot. ROMAN BASELIDES

Już 10 lat trwa współpraca Piotrowic i Godowa. Po południu w teatrze, gdzie odbywał się jubileuszowy festyn, można było znaleźć miejsce, ale wieczorem pękali w szwach.
Fot. K. SANTIAGO

Siatkówka i ringo to tradycyjne gry Festynu Górskiego w Koszarzyskach. Przdownicy przekazują symboliczny dożynkowy wieniec na pętlę podarzy Suskich Dożynek.
Fot. BARBARA GLAC

ZPIT „Suszanle” wykonał tańce słowackie wręcz po mistrzowsku, za co wystużył sobie gromkie brawa uczestników błędwickich dożynek.
Fot. BEATA SCHÖNWALD

Natura jest pełna bólu i okrucieństwa, ale jest niewinna.
Simone Weil

Memiota

Nr 141

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem GL lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 3. 9. 2004.

ERA NOWE HORYZONTY Z GRUPĄ „NA DZIKO”

Poetycki »Zatarg«

W ramach festiwalu filmowego „Era Nowe Horyzonty” odbyło się w Cieszynie wiele imprez towarzyszących. Jedną z nich był Poetycki Zatarg Muzyczny. 28 lipca w hotelu Pod Brunatnym Jeleniem wystąpili młodzi poeci ze Śląska z towarzyszeniem grupy muzycznej „Oloizd”.

Przy dźwiękach hipnotycznej i mistycznej muzyki zaprezentowali swoje wiersze Arkadiusz Kremza, Robert Rybicki, Bartłomiej Majzel i Krzysztof Siwczyk. Członkowie legendarnej grupy poetyckiej „Na dziko” stanowią aktualnie czołówkę młodej poezji polskiej. Ich wiersze, mimo iż treściowo wyraźnie osadzone w życiu codziennym, są metafizyczne i mocno zmetaforyzowane. Jest to poe-

zja elitarna, poezja wysokich lotów. Ascetyczna, bo z wykorzystaniem tylko trzech instrumentów (trąbka, gitara basowa, perkusja), nieco mroczna oprawa muzyczna harmonizowała z emocjami zawartymi w odczytywanych tekstach.

Zainteresowanie publiczności przerosło oczekiwania organizatorów (w Zatargu uczestniczyło ok. 200 osób), więc w przyszłym roku prawdopodobnie będzie kolejny „dodatek” poetycki do Nowych Horyzontów. Być może przyjadą poeci nie tylko ze Śląska, ale z całego kraju.

– Jak to się stało, że zaprezentowaliście się na festiwalu filmowym Era Nowe Horyzonty? – zapytał Macieja Meleckiego. – Festiwal ten odbywa się w Cieszynie po raz trzeci, ale jak dotąd nie było imprezy poetyckiej.

– Idea wystąpienia poetów ze Śląska pojawiła się w rozmowie z Beatą Cheją, naszą serdeczną koleżanką, która jest rzecznikiem prasowym festiwalu. Poza tym jesteśmy związani z filmem, w 1999 roku partycypowaliśmy z Krzysztofem Siwczykiem przy filmie Wojacek (K. Siwczyk wystąpił w roli tytułowej, M. Melecki napisał scenariusz – przyp. M.G.), który, notabene, dystrybuowany był przez Romana Gutka, głównego organizatora festiwalu.

– Jak doszło do współpracy z grupą muzyczną „Oloizd”?

– „Oloizd” to nasi znajomi z miejscowości Kobiór, na co dzień członkowie zespołu „Dziolo”. Półtora roku temu zaproponowali nam współpracę, a my przystaliśmy na tę propozycję bardzo ochoczo.

– Czy grupa poetycka „Na dziko” jeszcze istnieje?

– Kiedyś niezwykle intensywnie działaliśmy jako „Na dziko”. Teraz jesteśmy grupą bardziej towarzyską. Nie zrezygnowaliśmy z tej nazwy, albowiem co roku organizujemy w Katowicach imprezę poetycką „Na dziko”, w ramach festiwalu Ars Cameralis.

Jak ci się podoba w Cieszynie?

– Bardzo lubię to miasto. Wiązą mnie z nim miłe i sympatyczne wspomnienia. W 1994 roku mieliśmy w Klubie Studenckim Panopticum jedno z pierwszych spotkań autorskich jako „Na dziko”. Od czasu gdy w Cieszynie organizowany jest festiwal filmowy, przyjeżdżam tu i spędzam wakacje. Dodatkowe znaczenie ma dla mnie fakt, że w Cieszynie przez 13 lat mieszkał Julian Przyboś, jeden z najstarszych poetów polskich. Cieszyn ma niewątpliwie swój charakter, swój klimat, swoją duszę.

MIROSLAW GABRYŚ,
Głos Ziemi Cieszyńskiej

OPINIE

AHARON APPENFELD: Długi proces

Świat islamu nie tylko na Izrael, ale i na kulturę Zachodu patrzy z teologicznego punktu widzenia. O jakiegokolwiek współpracy czy choćby współistnieniu będzie można mówić dopiero wtedy, kiedy u nich nastąpi zaświecenie. A to będzie bardzo długi proces. (Izraelski pisarz, w wywiadzie dla „Rzeczpospolitej” przeprowadzonym z okazji wydania w Polsce jego książki „Badenheim 1939”)

Pogratulować sukcesu!

Region Poprad, wydawnictwo węgryńskie Bronisława Ondraszka, wprowadziło na rynek kolejną publikację z serii „Świadek dawnych widoków” – obszerny album Bratislava-Pressburg-Pozsony autorstwa Júliusa Cmoreja.

Starannie zredagowana przez B. Ondraszkę i Ewę Patočną książka zawiera oprócz unikatowych, opatrzonej wnikliwym komentarzem widokówek – szkice historyczne na temat początków sztuki fotograficznej w Bratisławie oraz dziejów widokówek, ze szczególnym uwzględnieniem atelierów fotograficznych podejmujących motywy bratysławskie. Wszystkie teksty zostały opublikowane równoległe w językach słowackim, niemieckim i węgierskim, w aneksie zamieszczono przekład angielski. Autorami tłumaczeń są Radovan Binar (niemiecki, angielski) i Tichomír Táčík.

Publikacja doczekała się już pierwszych, wyłącznie pozytywnych recenzji w prasie słowackiej. Entuzjastycznie została przyjęta przez specjalistyczne czasopisma na Węgrzech.

Jak informuje B. Ondraszek, niewielka część nakładu została skierowana również do księgarń na Za-

olziu.

Bratislava-Pressburg-Pozsony to kolejna, po słowacko-polsko-węgiersko-niemieckich Tatrach Jána Gašpara, publikacja Ondraszkowego wydawnictwa, która zdobyła wysokie uznanie w kręgach historyków i bukinistów. Wiele wskazuje na to, że wydawnictwo Region Poprad na rynku słowackim. Pogratulować sukcesu! (k)

Zmieszkała w Dolnej Łomnej autorka kontynuacji prac twórczą matki Anny Filippek, przedwcześnie zmarłej w 1997 r. poetki ludowej.

JOLA FILIPEK-ČEPCOWA

Nowe wiersze

* * *

Nie wiem czy to deszcz czy lzy czy może morze w którym toniesz ty

Nie wiem czy to burza czy dusza czy może serce czy ręce wciąż walą do drzwi

* * *

Pierzcho już wszystko co wymyśliłeś wplatało się w kolorowy palec stońca i deszczu z ładem i składem wsiąknęło Dniaś latwo wyjść z labiryntu nieporozumień pod twoją nieobecność

Ukarzę cię spojrzeniem za brak patrzenia

* * *

Jak w pancerzu jak zółw jak krokodyl ze skórą dobrą na torebki i buty

Jak wachlarz świeżym powietrzem dmuchasz mi w twarz

Dmuczaj nie ma czym oddychać od tyłu lat

CHWAŁOWICKI KLUB LITERACKI ZAPRASZA

Wieczory Sztuk i nie tylko

Klub Literacki w DK Chwałowice został założony w 2003 roku i, jak się okazało, funkcjonuje nawet w okresie wakacji, co raczej nie zdarza się we wszelkiego rodzaju działaniach kulturalno-edukacyjnych w regionie rybnickim. Wychodzi na to, że ciągłość działań jest założeniem priorytetowym Klubu.

Forma jego działania opiera się na cotygodniowych spotkaniach przede wszystkim młodych piszących w DK Chwałowice, na organizowaniu i koordynowaniu spotkań autorskich z pisarzami z Polski i zagranicy w ośrodkach kultury i szkołach; planowane są również działania wydawnicze wspólnie ze Stowarzyszeniem Kultury Rybnik-Europa Kreo; ma powstać w najbliższych tygodniach pierwszy numer pisma poświęconego literaturze, muzyce i plastyce.

Młodzi piszący, którzy uczestniczyli w działaniach Klubu, powoli wychodzą poza opłotki regionu, startują w konkursach literackich i przygotowują się do pierwszych publikacji. Zadaniem Klubu jest bowiem nie tylko zainteresować piszących literaturą spoza kanonów lektur, ale i pomóc w problemach teoretycznych i praktycznych oraz skontaktować z innymi piszącymi, zwłaszcza bardziej doświadczonymi, a to w celu jakby stworzenia młodego środowiska literackiego, które byłoby w stanie reprezentować dobry poziom poezji i prozy na arenie krajowej. Dlatego podczas Wieczorów Sztuk, które były organizowane w tym roku m. in. w ramach działalności Klubu, występowali wspólnie młodzi piszący i zaproszeni, znani pisarze, tacy jak Andrij Bondar, Marek Krystian Emanuel Baczewski, Arkadiusz Kremza, Maciej Malicki czy Maciej Melecki. Takie wspólne działania mogą zmobilizować do twórczej pracy, jak i dać szan-

se młodym na zaistnienie w świecie literackim i artystycznym, czy, najzwyczajniej w świecie, na poznanie innych osób niż podwórkowe grono.

W 2005 roku Klub, jako podlegający Domowi Kultury, będzie partycypował w organizacji pięciu planowanych Wieczorów Sztuk.

W tym roku, mianowicie 16 października 2004, a więc tuż przed Rybnickimi Dniami Literatury, w ramach działań Klubu Literackiego odbędzie się w DK Chwałowice spotkanie z Andrzejem Sosnowskim, warszawskim poetą, prozaikiem, tłumaczem literatury angielskojęzycznej i redaktorem „Literatury na Świecie”.

Klub prowadzony jest przez Roberta Rybickiego, grafomana z Rybnika.

Spotkania odbywają się w każdy wtorek o godz. 18.00 (na początku września w poniedziałki) w Domu Kultury Chwałowice, ul. 1 Maja 95, 44-206 Rybnik. (RR)

NORMAN DAVIES

Powstanie '44

(fragmenty)

Pod koniec lipca, w przeddzień 60. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, ukazała się w Polsce książka brytyjskiego historyka, Normana Daviesa „Powstanie '44”, omawiająca czyn zbrojny żołnierzy Armii Krajowej w szerokim kontekście międzynarodowym. Polecając tę publikację ogłaszamy wybrane jej fragmenty.

O piątej, tak jak było umówione, we wszystkich dzielnicach miasta rozpałało się piekło. Główne placówki Niemców zostały zaatakowane przez grupy młodych śmiarków z białoczerwonymi opaskami na ramionach. Ludność cywilna znajdowała się jeszcze na ulicach. Niektórzy dostali się w krzyżowy ogień i na zawsze odcięto ich od rodzinnych domów. Wkrótce na szczycie Prudentialu, najwyższego budynku w mieście, powiewał już biało-czerwony sztandar. Zdobyto niemieckie magazyny żywności i umundurowania na Stawkach, gmach PKO i hotel Victoria przy ulicy Jasnej, budynek Sądu Apelacyjnego na placu Krasieńskich, gmach Dyrekcji Kolei na Pradze. Straty wraz z rozstrzelanymi przekroczyły 2000 ludzi. Podobne straty

ponieśli alianci podczas desantu na plażach Normandii.

Nie sposób ustalić tożsamości pierwszego poległego powstańca. Ale jedną z pierwszych ofiar z pewnością był „Sadowski” – piętnastoletni syn byłego premiera: 1 sierpnia, w pierwszym dniu Powstania Warszawskiego, został śmiertelnie ranny na ulicy Flory naprzeciwko cukierni Dakowskiego. Według jednego z kolegów, Andersa, który raził, żeby uciekać, miał odpowiedzieć: „Nie po to mnie tu przydzielili”. Tego samego dnia została ciężko ranna i 2 sierpnia zmarła w szpitalu połowym sanitariuszka dywizjonu „Jeleń”, do którego należał „Sadowski”. Trzydziestoletnia „Danuta” z 1108. plutonu została postrzelona, kiedy biegła opatrzeć rannego żołnierza podczas ataku na Dom Prasy przy Marszałkowskiej 3/5. Była pieśniarką i kompozytorką i to właśnie ona napisała najpopularniejszą powstańca piosenkę Hej, chłopcy, bagnet na broń. Pozowała także przed wojną do słynnego posągu warszawskiej Syrenki, który Niemcy wywieźli z miasta. (cdn.)

Telewizja

WTOREK 7 WRZEŚNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata 8.00 Wiadomości 8.12 Pogoda 8.15 Cafe serio 8.25 Kawa czy herbata 9.01 Wiadomości (skrót) 9.04 Edi i Miś - Jurajski miś (s. anim.) 9.10 Dig i Dug - Nowy traktor (s. anim.) 9.25 Jedyneczka: program dla dzieci 10.00 Sowy z Tamarack (s.) 10.25 Wiadomości (skrót) 10.28 Moda na sukces (s.) 10.50 Nieustraszone - Najlepsi z najlepszych (s.) 11.40 Kiosk przy Wspólnej: poradnik dla ubezpieczonych 11.50 Epilepsja. Początki (s. dok.) 11.55 Książki na jesień 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Eko-Europa (mag.) 12.45 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.39 Wiadomości (skrót) 13.40 Książki na jesień 13.44 Szansa na życie (felieton) 13.55 Laboratorium - Nauka dla ciebie (mag.) 14.22 Wiadomości (skrót) 14.25 W labiryncie (s.) 14.55 Książki na jesień 15.00 Wiadomości 15.10 Moda na sukces (s.) 15.35 Studio sport - Tour de Pologne: II etap. Tczew - Olsztyn 17.00 Teleexpress 17.20 Powstańcy - cykl o Powstaniu Warszawskim 17.25 Do zobaczenia w Jedyne 17.35 Klan (s.) 18.05 Jaka to melodia? (quiz muzyczny) 18.35 Geena Davis Show (s.) 19.00 Program dla dzieci: Lippy & Messy 19.05 Wieczorynka: Miś Uszatek - Zguba (s. anim.) 19.30 Wiadomości 19.53 Sport 20.00 Pogoda 20.10 Prosto w oczy 20.21 Pogoda 20.30 W krainie dreszczowców - Niebezpieczny trop (film USA) 22.00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie 22.30 Zaczęło się 1 września - Ciska przed burzą (film dok.) 23.05 Wiadomości 23.15 Plus minus (mag.) 23.40 Kronika Tour de Pologne 23.55 Sierpień (film ang.)

TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Beata i Bajm Na dobry początek (pr. rozrywkowy) 7.20 Dwojka Dzieciom: Gruby (s.) 7.45 Proszę słońca (s. anim.) 7.55 Dzwine przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 8.05 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.15 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Najjaśniejszy smak (wiedza) (mag.) 10.50 Na kresy ze Stakiem Wielankiem (koncert) 11.45 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 12.15 Święta wojna (s.) 12.40 Teleszkupy 13.00 Panorama 13.13 Prognoza pogody 13.15 Już w środę Polska - Anglia... 13.20 National Geographic proponuje: Dzieciństwo w cieniu terroru (s. dok.) 13.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 14.30 Perły i dukaty: Perły i dukaty 15.00 Najlepsze dokumenty świata: Życie ptaków (s. dok.) 16.00 Panorama 16.15 „M jak miłość” (s.) 17.05 Wydarzenia, wydarzenia... (mag.) 17.15 Selekcja [pr. wojskowy] 17.40 Już w środę Polska - Anglia... 17.45 Program lokalny 18.10 Eliminacja do Młodzieżowych Mistrzostw Europy, mecz: Polska - Anglia (piłka nożna) 20.30 Już w środę Polska - Anglia... 20.35 M jak miłość (s.) 21.15 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.00 Panorama 22.20 Kurs dnia 22.25 Sport telegram 22.30 Prognoza pogody 22.40 7 września 1944 Radio powstańcze „Błyskawica” (s.) 22.45 Wieczór filmowy. Kocham kino: Weekend (film USA) 0.30 Suspended Night - wieczór z Tomaszem Stańko.

TV KATOWICE

6.50 Echa Dnia 7.15 Teleszkupy 7.30 Kurier 7.45 Telewizyjny Kurier Warszawski 8.00 Gminy Mazowsza - „Puszcza Kurpiowska” 8.25 Pogoda dla Warszawy i Mazowsza 8.30 Kurier 8.45 Gość Dnia 9.00 Na drogach i bezdrożach Afryki (film dok.) 9.40 Szpital Holby City (film dok.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość Dnia 11.45 Z Wałęsą na rybach 12.00 Tele Motor Sport 12.35 Hobita - czyli pewien stan ducha (film dok.) 13.10 Miasto pod miastem (film dok.) 13.50 Agrobiznes 14.00 Świat (mag.) 14.45 Co w lesie piszczy 15.00 Tajna misja (s.) 15.45 To jest temat 16.15 Rozmowa Dnia 16.45 Wiadomości Kuriera 16.50 Mój pies i inne zwierzątki 17.00 Wojenne dni Warszawy 17.10 Warszawskie ulice - „Arykola” 17.45 Telewizyjny Kurier Mazowiecki 18.00 Telewizyjny Kurier Warszawski 18.30 Kurier Kulturalny 18.45 Wierzę, wątpię, szukam... (mag.) 19.00 Europa w zagrodzie 19.30 Teleszkupy 19.45 Rozmowa Dnia 20.00 Telekurier 20.30 Kurier 20.45 Studio Pogoda 20.50 Echa Dnia 21.15 Kurier Sportowy 21.20 Studio Pogoda 21.30 Kurier Gospodarczy 21.45 Telewizyjny Kurier Warszawski 22.00 Telewizyjny Kurier Mazowiecki 22.15 Wywiad Kuriera 22.45 Studio Pogoda 22.50 Książki z górnej półki (prezentacja) 22.55 To jest temat 23.10 Plemiona Etiopii (film dok.) 0.00 Białe Tango (film pol.) 0.55 Kroniak Tour de Pologne.

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Yu-gi-oh! (s.) 7.30 Benny Hill (s.) 8.00 MacGyver (s.) 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Misja w czasie (s.) 10.20 Czas na kabaret 11.00 Interwencja 11.25 Samo życie (s.) 12.05 Diagnosta. Morderstwo (s.) 13.00 TV market 13.15 Twój lekarz (mag.) 13.35 Wystarczy chcieć (mag.) 13.45 Niezakazane reklamy (s.) 14.15 Zwirowany świat Malcolma (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Informacje 16.00 Pogoda 16.10 Interwencja (s.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Słoneczny patrol (s.) 17.55 Rodzina zastępcza (s.) 18.30 Informacje 18.55 Wiadomości sportowe 19.05 Pogoda 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Świat według Kiepskich (s.) 20.30 Jak rozpełtałem II wojnę światową (film pol.) 21.30 Studio Lotto (w przerwie filmu) 22.35 Biznes informacje 22.55 Pogoda 23.00 Czarny pies, czy biały kot (s.) 0.00 Nasze dzieci (s.) 20.00 Aquaz Music Zone.

JAK ROZPEŁTAŁEM II WOJNĘ ŚWIATOWĄ, cz. 2

Polsat, wtorek 7. 9., godz. 20.30 komedia wojenna, Polska, 1970 reżyseria: Tadeusz Chmielewski występują: Marian Kociniak, Wacław Kowalski, Krystyna Borowicz, Piotr Fronczewski i inni.

Druga część komicznego tryptyku o słynnym szeregowcu Franku Dolasie (Marian Kociniak), którego przypadkowy wystrzał nad ranem 1 września 1939 „faktycznie” rozpełtał wojnę polsko-niemiecką. Dolas zostaje przymusowo wcielony do Legii Cudzoziemskiej. Ze względu na nieznaną funkcję języka francuskiego przypada mu funkcja kucharza. Nie znając miejscowych realiów i mając kłopoty z zaopatrzeniem wpada na genialny pomysł ogrania Arabów w trzy karty. W ten sposób zdobywa świeżą żywność. Po apelu generała de Gaulle'a legionistów wyprowadzają posuszenie dowództwu i przechodzą na stronę aliantów. Franek znów trafia do obozu jenieckiego, tym razem angielskiego. Gdy obóz Brytyjczyków atakują Włosi, Franek odpięra ich atak i potajemnie dostaje się do obozu wroga, gdzie wywołuje olbrzymie zamieszanie.

TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole (mag.) 8.55 Zpíwánky 9.00 Telernek 9.10 Klocki 9.20 W jaki sposób... (mag.) 9.45 Kalendarium 10.00 Wiadomości 10.10 Rynek (s.) 11.05 Everwood II (s.) 11.45 Etykieta 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 W tak dobranym towarzystwie (rep.) 13.40 Czas lalek (dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Ludzie i oceany 14.55 Po czesku 15.00 Oczarowanie III (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole (mag.) 16.35 Gra o zielone (dok.) 17.00 Przyjaciele II (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Simpsonowie XIV (s.) 18.57 Losowanie szczęśliwej dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Ja i cienie mojej przeszłości 1/2 (film kan.-USA) 21.45 Czarne owce (pr. publ.) 22.05 Na tropie 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Film o filmie: Horem pędem 23.30 Poprask (mag. muz.) 0.05 Dom odzyskany (dok.) 1.05 Przyjaciele II (s.) 1.30 Allo, Allo! (s.) 2.05 Tomáš Mikuláš 2.25 Herbaty i ziółka naszej babuni (pr. roz.) 3.10 Pylek złotej paproci 3.35 Tydzień w regionach.

TVC 2

5.00 Pierwsza pomoc 5.10 LeGaTo (mag.) 6.05 W tak dobranym towarzystwie 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Popularis (mag.) 9.00 Dziecko jako pacjent psychiatryczny 9.30 Magazyn chrześcijański 10.05 Słowo święteczne pedagoga i publicysty J. Zajca 10.15 Kłobouček (mag. muz.) 11.05 Świat rekordów Guinnessa (mag.) 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00

Euronews 13.00 Obiektyw (mag.) 13.30 Zestaw bajkowy Edka (dla dzieci) 15.30 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 16.00 Skarby świata 16.15 Po czesku 16.25 Cudowny świat: Wielka misja SAS (s. dok.) 16.50 Blok publicystyki ekologicznej 17.50 Allo, Allo! (s.) 18.30 Poprask (mag. muz.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Magazyn motoryzacyjny 19.40 Sława zwycięzcom 20.00 Na pływalni z Johnem Morrisem 20.25 Bafa - rodzina, która chciała obuć świat (dok.) 21.20 Ładź neladź (mag. muz.) 22.10 Spoczywaj w pokoju (s.) 23.15 Salon (mag.) 23.45 Detektywiowie ze skalpelem (dok.) 0.35 Nadal tutaj jestem. Ruth Bondy 1.05 Babka generał (dok.) 1.25 Magazyn motoryzacyjny 2.10 Wydarzenia, komentarze 2.45 Jak się żyje kotom wg D. Vihanowej.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Księżniczka Małgorzata - prawdziwa historia jej życia (dok.) 9.30 Śmiertelna fala (film niem.) 11.10 Lída Baarová (dok.) 11.45 To morderstwo, napisała XII (s.) 12.40 Odwet (s.) 13.30 Namietność i nienawiść (s.) 14.20 Prawdziwa miłość (s.) 15.10 Roswell II (s.) 16.00 Zaginiony świat III (s.) 16.50 Zaryzuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Milagros (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? (teleturniej) 20.55 Na własne oczy 21.55 Nowa podróżomania (mag. podr.) 22.30 Magazyn Pucharu Świata w hokeju na lodzie 22.45 Nieśmiertelny (film USA-br.) 1.00 Puchar Świata w hokeju na lodzie 4.15 Sinan Toprak (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

PRIMA

8.00 Riptide (s.) 9.00 Kruche więzy (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.30 Prima jazda 11.30 Detektyw Matt Helm (film USA) 12.50 St. Tropez III (s.) 13.55 Krok za krokiem V (s.) 14.25 Melrose Place VI (s.) 15.20 Cześć, Robbie! (s.) 16.15 Ostry dyżur IV (s.) 17.10 Obwód Wolfa I (s.) 18.05 Kwiz show 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 20.55 Prima na sto dwa 1/2 (pr. roz.) 22.00 Dylemat (film USA) 23.35 Do rzeczy! 23.45 h.t. 0.35 Szybka wygrana 1.40 Świat według Bundy'ch (s.) 2.05 Salon samochodowy.

ŚRODA 8 WRZEŚNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Prognoza pogody 8.15 Cafe serio 8.25 Kawa czy herbata? 9.01 Wiadomości (skrót) 9.04 Na wysokiej górze (s. anim.) 9.30 Domowe abecadło (dla dzieci) 9.55 Ania z Zielonego Wzgórza (s. anim.) 10.22 Wiadomości (skrót) 10.25 Moda na sukces (s.) 10.50 Akt woli (film ang.) 11.45 ZUS radzi (mag.) 11.55 Książki na jesień (mag.) 12.00

AKT WOLI (1)

TVP 1, środa 8. 9., godz. 10.50 Miniseriał obyczajowy, Anglia, 1989 Reżyseria: Don Sharp Scenariusz: Jill Hyem Występują: Victoria Tennant, Peter Coyote, Elizabeth Hurley i inni. Anglia, początek lat 30. XX w. Audra

i jej dwaj bracia dorastają w dobrobycie, w dworku pod miastem. Ale po śmierci matki ich życie gwałtownie się zmienia: muszą opuścić rodzinny dom, tracą cały dobytek. Surowa, obłudna i chciwa ciotka Alicia wysyła obu chłopców do Australii, a 16-letnia Audra zaczyna pracę w szpitalu jako salowa, aby zarobić na swoje utrzymanie. Musi porzucić marzenia o karierze malarki, zamiast tego szoruje podłogi, ścieli łóżka pacjentów, podaje baseny. Nie skarży się jednak na los. W szpitalu zaprzyjaźnia się z młodszą pielęgniarką Gwen i wkrótce sama postanawia pójść w jej ślady. Cztery lata później jest już wykwalifikowaną pielęgniarką. Na balu sylwestrowym poznaje Vincenta Crowthera, młodego robotnika, w którym zakochuje się z wzajemnością od pierwszego wejrzenia...

Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Samo życie (rep.) 12.45 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.39 Wiadomości 13.40 Książki na jesień (mag.) 13.45 Widzę, więc jestem - Wielki świat małych odkrywców (mag.) 14.00 Program edukacyjny 14.24 Wiadomości (skrót) 14.25 W labiryncie (s.) 14.55 Książki na jesień (mag.) 15.00 Wiadomości 15.10 Moda na sukces (s.) 15.35 Tour de Pologne - Kolarstwo szosowe - 3. etap: Ostróda - Bydgoszcz 17.00 Teleexpress 17.20 Powstańcy - cykl o powstaniu warszawskim 17.25 Do zobaczenia w Jedyne 17.35 Klan (s.) 18.05 Jaka to melodia? (quiz muzyczny) 18.35 Geena Davis Show (film USA) 19.00 Wieczorynka: Roztańczona Angelina (s. anim.) 19.20 Wieczorynka: Miś Tomi i przyjaciele (s. anim.) 19.30 Wiadomości 19.55 Sport i Prognoza pogody 20.10 Prosto w oczy 20.21 Prognoza pogody 20.30 Okruczy życia (s. dok.) 22.56 Wiadomości 23.05 Kronika Tour de Pologne 23.20 Podziemny krąg (film USA) 01.35 Biznes perspektywy (mag.) 01.40 Nowe gwiazdy Europy (s. dok.).

TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Na dobry początek (pr. rozrywkowy) 7.20 Dwojka Dzieciom: Gruby (s.) 7.45 Proszę słońca (s. anim.) 7.55 Dzwine przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 8.10 Na dobre i na złe (s.) 9.05 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.10 Już w środę Polska - Anglia... 10.15 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza: Smak Puszy (mag.) 10.50 Na kresy ze Stakiem Wielankiem (koncert) 11.45 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 12.15 Święta wojna (s.) 12.40 Teleszkupy 13.00 Panorama 13.20 Przystanek praca (mag.) 13.30 Znaki czasu (mag.) 13.50 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 14.40 Perły i dukaty: Ping-pong (s.) 15.00 Gwiazdy w „Szansie na sukces” (pr. rozrywkowy) 15.55 Już w środę Polska - Anglia... 16.00 Panorama 16.15 M jak miłość (s.) 17.05 Program kulturalny 17.35 Już w środę Polska - Anglia... 17.45 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Prognoza pogody 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Festiwal Dialogu Czterech Kultur 20.00 Eliminacja do Mistrzostw Świata 20.06: Trudne zadanie czeka biało-czerwonych - mecz piłki nożnej Polska - Anglia 22.45 Panorama 23.05 Kurs dnia 23.10 Sport telegram 23.15 Prognoza pogody 23.25 8 września 1944: Radio powstańcze „Błyskawica” 23.30 Eliminacja do Mistrzostw Świata 2006 (piłka nożna) 01.25 Gdzie leży prawda? Alibi na środę (film USA).

TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.15 Teleszkupy 7.30 Kurier 7.40 Prognoza pogody 7.45 Program lokalny 8.00 Etniczne klimaty (pr. mniejszości narodowych) 8.40 Prognoza pogody 8.45 Gość dnia (wywiad) 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 15.35 Transmisja obrad Sejmu RP 16.00 Dziś w Trójce 16.15 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.30 Kurier 16.40 Prognoza pogody 16.45 Program lokalny 17.30 Kurier 17.40 Prognoza pogody 17.45 Program lokalny 19.00 Etniczne klimaty (pr. mniejszości narodowych) 19.30 Teleszkupy 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.30 Kurier 20.50 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Kurier sportowy 21.20 Studio pogoda 21.30 Kurier gospodarczy 21.40 Prognoza pogody 21.45 Program lokalny 22.30 Kurier 22.45 Studio pogoda 22.50 Książki z górnej półki - prezentacja (mag.) 22.55 To jest temat (cykl rep.) 23.10 Co przyniesie życie (s.) 0.40 Tele motor sport (mag.) 01.05 Kronika Tour de Pologne.

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Yu-gi-oh (s. anim.) 7.30 Zwirowany świat Malcolma (s.) 8.00 MacGyver (s.) 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Słoneczny patrol (s.) 10.20 Czas na kabaret 11.00 Interwencja (mag.) 11.25 Samo życie (s.) 12.05 Diagnosta. Morderstwo (s.) 13.00 TV Market (mag.) 13.15 Domowa kawiarenka (mag.) 13.45 Niezakazane reklamy (pr. rozrywkowy) 14.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.45 Rosyjska ruletka (teleturniej) 15.45 Informacje 16.00 Prognoza pogody 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Graczykowie, czyli Buła i spółka (s.) 17.00 Misja w czasie (s.) 17.55 Rodzina zastępcza (s.) 18.30 Informacje, sport 19.05 Prognoza pogody 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Świat według Kiepskich (s.) 20.30 Jak rozpełtałem II wojnę światową (film pol.) 21.30 Studio LOTTO 21.35 Jak rozpełtałem II wojnę światową (film pol.) 22.25 Biznes Informacje (mag.) 22.55 Prognoza pogody 23.00 Kuba Wojewódzki (talk show) 0.00 Fala zbrodni (s.) 1.00 Aquaz music zone

TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) 8.55 Zpíwánky 9.00 Simpsonowie XIV (s.) 10.00 Wiadomości 10.05 Pieśń o żalu (film czes.) 11.25 Sierpień... (pr. sat.) 11.40 Film o filmie: Powstańcy 12.00 Wiadomości 12.30 sama w domu (mag.) 13.30 W tak dobranym towarzystwie (s. dok.) 13.40 Mieszkanie szklanej (mag.) 14.00 Wiadomości 14.10 Program rozrywkowy 15.00 Rzesza białych walców (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.30 Meduza (pr. muz.) 17.00 Przyjaciele II (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie szczęśliwej dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportu i Szansy 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 Przyjaciele X (s.) 21.10 Jaki ładnie wyglądasz! (pr. roz.) 21.30 Czarna anioły (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportu 23.20 Doktor Willoughby (s.) 23.45 Losowanie szczęśliwej dziesiątki 23.55 Jak się żyje kucharachom wg Jana Hefelkeja 01.00 Wydarzenia III (s.) 1.05 Przyjaciele I. 1.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniery 1.55 Szczęście domowe 2.25 Mieszkanie sztuka jest 2.45 Amerykański pamiętnik R. Merty 3.45 Micromundus (dok.) 4.15 Portret fotografa J. Havla 4.35 Świat świata.

TVC 2

5.00 Reporterzy TVC 5.40 Na tropie 6.00 W tak dobranym towarzystwie (s. dok.) 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Babilon (mag.) 8.45 Pierwsza pomoc 9.00 Kwiaty (mag.) 9.30 Cuda świata: Wielka misja SAS (s. dok.) 10.00 Kultura alternatywna (s. dok.) 11.00 My jesteśmy z Francji (s. dok.) 11.15 Ptaki wodne (s. dok.) 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 13.00 Blok publicystyki ekologicznej 14.25 Safari (s.) 14.50 Widokówka z Młot martre 15.05 Wędrująca kamera (mag.) 15.30 Reporterzy TVC 16.10 Micromundus (dok.) 16.45 Babilon 17.00 Bronnowy czas (s. dok.) 18.00 Pomarańcza (mag. młodz.) 18.30 Paszkwil (mag.) 18.55 Rap Japonia 19.25 Mecz w lekkoatletyce 19.40 Chwała zwycięzcom 20.00 Euronews film: Moja krew 2/2 (film fr.) 21.35 Dnia noza 21.55 Miłość po zmierzchu (film USA) 23.45 Bafa - rodzina, która chciała obuć cały świat (dok.) 0.40 Spór o świat z ciałem (s. dok.) 1.00 Wielki wiec (mag.) 1.30 Rallye Japonia 1.55 Mecz w lekkoatletyce 2.10 Wydarzenia, komentarze 2.45 Rastaman w Pradze 3.00 Euronews 4.00 Newshour with Jim Lehrer.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Księżniczka Małgorzata - prawdziwa historia jej życia (dok.) 9.30 Orły Terytorium (film USA) 11.40 To morderstwo, napisała XII (s.) 12.30 Odwet (s.) 13.20 Namietność i nienawiść (s.) 14.15 Prawdziwa miłość i nienawiść (s.) 14.15 Zapętlony świat III (s.) 16.45 Zaryzuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Milagros (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Nakręć to! (pr. rozrywk.) 20.10 Holandia - Czechy (piłka nożna) 22.15 Magazyn Pucharu Świata w hokeju na lodzie 22.45 Być zabójcą (film niem.) 0.20 Niesamowite historie (s. anim.) 0.30 Puchar Świata w hokeju na lodzie 4.15 Sinan Toprak 5.00 Teletubisie (s. anim.).

PRIMA

8.00 Riptide (s.) 9.00 Kruche więzy (s.) 10.05 Wspaniali i bogaci (s.) 10.35 Prima jazda 11.35 Naki (film USA) 12.50 St. Tropez III (s.) 13.55 Krok za krokiem V (s.) 14.25 Melrose Place VI (s.) 15.20 Cześć, Robbie! (s.) 16.15 Ostry dyżur IV (s.) 17.10 Obwód Wolfa I (s.) 18.05 Kwiz show 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Bugs Bunny i przyjaciele (s.) 19.55 Prima na sto dwa 1/2 (pr. roz.) 22.00 Wa dla specgrypy (s.) 21.05 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 21.45 Dementi (film USA) 0.15 Do przodu! Ludzka tarcza (film USA) 1.30 Polska i Japonia 0.25 Szybka wygrana 1.30 Polska i Japonia 2.25 Świat według Bundy'ch (s.) 2.45 Świat 2004 4.30 Sanna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Kronika Rodzinna

Kiedy zdziałasz z trudem coś pięknego, trud mija a piękno zostaje... Muzoniusz

Z okazji zacnego jubileuszu
p. JADZI FRANEK

z Czeskiego Cieszyna najserdeczniejsze życzenia wszelkiej pomyślności, zdrowia, nieustającej energii w podejmowaniu licznych zobowiązań składają siostry Irena i Ula z rodzinami. Niech Cię Pan Bóg ma w swej nieustającej opiece! AD-109

Dnia 7. 9. 2004 obchodzili 100. rocznicę urodzin nasz Niezapomniany Ojciec, Dziadek i Pradziadek
śp. MICHAŁ SZCZOTKA
z Wędryni. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. AL-079

Kto kochał – nie zapomni,
Kto znał – niechaj wspomni.
Dnia 7 września 2004 obchodziła 80. rocznicę urodzin nasza Kochana Żona, Mamusia i Babcia
śp. HELENA KUBECZKOWA
z domu Kantor. Z szacunkiem i miłością wspominają mąż, córka i syn z rodzinami. RK-147

PZKO przy ul. Bożka dziś o godz. 16.00.

KARWINA RAJ – Członkowie i sympatycy Klubu Seniora spotykają się we wtorek 7. 9. o godz. 16.00 w Domu PZKO na kolejnym spotkaniu. Program na miejscu.

PTTS „BŚ” – zaprasza w sobotę 11. 9. na „Wędrówki z sąsiadami – Ścieżką Mánesa”, którą organizuje Klub Czeskich Turystów. Start – dworce kolejowe Trzycieź (godz. 6-8), Nawsie (godz. 7-10), Mosty koło Jabl. (godz. 8-10) oraz supermarket „Delvita” Trzyniec Taras (godz. 7-10). Startowe – 20 Kc, studenci i młodzież do 15 lat – 15 Kc.

ZRZESZENIE ŚPIEWACZO-MUZYCZNE PZKO – zaprasza przesów i dyrygentów chórów w środę 8. 9. o godz. 16.00 do salki nr 112 hotelu „Piast” w Cz. Cieszynie na wspólne zebranie. Ze względu na ważność omawianych spraw (symposium śpiewacze, seminarium dyrygenckie, „Trojek Śląski”, wyjazd chórów do Lichenia, Festiwal PZKO) prosimy wszystkich o pewne przybycie (zebranie zarządu ZSM już o godz. 15.00).

LESZNA DOLNA – MK PZKO organizuje 25. – 26. 9. wycieczkę na Morawy południowe (Lednice, Valtice, Mikulov, Brno itd.). W cenie nocleg, śniadanie i kolacja, możliwość zwiedzenia piwniczki winnej. Cena dla członków koła 400 Kc, dla pozostałych 600 Kc. Zgłoszenia do 10. 9. b. przyjmuje Renata Szkucikowa pod nrem tel.: 558 335 723.

CZEŚKI CIESZYŃ – Chór Collegium Canticorum zaprasza na pierwszą w tym sezonie próbę w piątek 10. 9. o godz. 18.00 do Teatru Cieszyńskiego.

HAWIERZÓW – Klub Kobiet i Klub Emerytów zapraszają na spotkanie we czwartek 9. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuska 2.

Kamieniarstwo WRZOS
NAGROBK
Bezpośredni importer granitu
Wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich.
Wiele nowości na rynku czeskim. Bardzo niskie ceny, przyjeżdżamy również do klienta na pomiar.
Wiedzimy na tej samej Ziemi Cieszyńskiej.
Siedziba firmy:
Hażlach, ul. Cieszyńska 18
tel.: +48 600 293 968
tel.: +48 338 567 377
4 km od granicy w Boguszowicach.
Adres:
Goleszów, ul. Grabowa 4

Nagle odeszła, ale w sercach naszych będziesz żyła stale.
Dziś, dnia 7. 9. 2004, mija 6. bolesna rocznica, kiedy opuściła nas na zawsze
śp. FRYDA FOLWARCZNA
z Hawierzowa Błędowic. O chwilę wspomnień proszą mąż Władysław, córka i syn z rodzinami. RK-143

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 5. 9. 2004 opuścił nas w wieku 63 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Wujek, Szwagier, Kuzyn
śp. inż. JÓZEF ZUCZEK
z Karwiny Frysztatu, rodak z Orłowej Obroków. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 9. 9. 2004 o godz. 14.30 z nowej sali obrzędów w Karwinie Raju. W smutku pogrążona rodzina. RK-150

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich przyjaciół i znajomych, że dnia 5. 9. 2004 opuścił nas w wieku 68 lat nasz Kochany Syn, Mąż, Ojciec, Teści, Brat, Dziadek, Wujek, Szwagier, Kuzyn
śp. WŁADYSŁAW MOJ
z Karwiny Mizerowa, pochodzący z Łąk. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 10. 9. 2004 o godz. 15.00 z kościoła w Karwinie Frysztacie. W smutku pogrążona rodzina. RK-151

WIERZNIOWICE – Rada Wykonawcza Ruchu Politycznego Coexistentia – Wspólnota informuje, że we czwartek 9. 9. odbędzie się w miejscowym Domu PZKO zebranie prezydium zarządu Polskiej Sekcji Narodowej (godz. 15.30) oraz zebranie zarządu PSN (godz. 16.00).
▲ Ruch Polityczny Coexistentia – Wspólnota zaprasza we czwartek 9. 9. o godz. 17.00 do miejscowego Domu PZKO na zebranie członkowskie Grupy Gminnej w Lutyni Dolnej. W programie m. in. sprawozdanie z działalności Grupy Gminnej.

CIESZYŃ, WIEŻA PIASTOWSKA na Wzgórzu Zamkowym: otwarta codziennie w godz. 9.30-17.00.
▲ **GALERIA DOMU NARODOWEGO, Rynek 12:** wystawa Bożeny Ostrowskiej „Spojrzenie za i przed siebie”. Otwarte po-pt: 13-18.
▲ **KSIĘGARNIA PIASTOWSKA, ul. Głęboka:** dziś o godz. 19.00 odbędzie się wernisaż wystawy fotograficznej Jolanty Kubicy „Realne – nie – realne”. Otwarte wt-nie: 9-18.

GALERIA BIELSKA BWA, Bielsko-Biała, ul. 3 Maja 11: do 26. 9. wystawa obrazów Bogusława Szwacza „Malarstwo”. Otwarte: wto-pt: 10-18, so-nie: 10-16.

Wystawy
TEATR CIESZYŃSKI - GALERIA WIELKA: do 19. 9. wystawa prac studentów gimnazjum w Cz. Cieszynie i w Trzyciecu.
Liczni znajomi i przyjaciele zawitali na ślub państwa młodych Gabrieli i Bogdana Kokotków, który odbył się w ubiegłą sobotę w Urzędzie Miejskim w Trzyciecu. Po uroczystości „zaobraczkowania” nie zabrakło życzeń, kwiatów i ryżu na szczęście. Zdradzimy jeszcze, że ucsta weselna odbyła się w Koszarzyskach.
Fot. W. PRZECZEK

10 LAT TEMU OTWARTO DOM POLSKI ŻWIRKI I WIGURY Na Kościelcu znów jubileuszowo

W czwartek spotkał się komitet organizacyjny obchodów 10 - lecia Domu Polskiego Żwirki i Wigury. W jego skład wchodzi przedstawiciele Zarządu MK PZKO z Kościelca i Stanisławic, przedstawiciele Koła Macierzy Szkolnej przy PSP w Cierlicku, Drużyny Harcerskiej Żwirki i Wigury oraz Klubu Seniora i połączonych Klubów Kobiet MK PZKO z Cierlicka i Stanisławic. Okolicznościową uroczystość zaplanowano na 2 października składanie kwiatów pod pomnikiem lotników na Żwirkowisku i wspólne spotkanie budowniczych i sympatyków w sali Domu – jubilat, gdzie wystąpią przedszkolacy, dzieci szkolne, harcerze, a chór „Dźwięk” z Karwiny uświetni popołudnie krótkim koncertem.

Dom Polski Żwirki i Wigury oddany został do użytku 10 września 1994, uroczystego otwarcia dokonał **Henryk Żwirko**, syn legendarnego pilota **Franciszka**, który wraz ze **Stanisławem Wigurą** zginął w katastrofie lotniczej 11 września 1932 r. w pobliskim lesie.

Projektantami Domu byli inż. **Piotr Kalina** oraz inż. **Karol Cieślak**, kierownikami budowy prezes MK PZKO Cierlicko Kościelce **Władysław Mikula**. Wszystko zaczęło się jednak wcześniej od zorganizowanej przez młodzież z tutejszego PZKO-wskiego Klubu „Ikar” wystawy „Żwirki i Wigury start do wieczności”. Wystawa, zainstalowana w domu prywatnym, złożona w znacznej mierze ze zbiorów ofiarnego kustosa Żwirkowiska, niezjącego już **Józefa Stebla**, spotkała się z tak dużym zainteresowaniem, że skłoniło to zarząd MK PZKO do podjęcia trudu budowy własnego domu z izbą pamięci. Prace przygotowawcze trwały niemalże trzy lata, sama budowa realizowana była przez lat sześć,

od marca 1989. Z wielkim zapałem, w czynie społecznym powstało wspólnie dzieło służące dziś wszystkim Polakom, którzy odwiedzają historyczne pamiętne miejsce nad Zalewem Cierlickim, a przede wszystkim miejscowym społecznikom, którzy organizują tu cały szereg imprez kulturalnych i towarzyskich.
W pracach przy budowie Domu uczestniczyli nie tylko kościeleccy PZKO-wcy, ale również członkowie innych zaprzyjaźnionych kół PZKO, członkowie Aeroklubu Bielsko-Biała i Związku Spadochroniarzy z Cieszyna. Z pomocą przyszły też firmy polskie pracujące w tym czasie w Czechosłowacji: OPBP Opolo, Dromex Cieszyn, GPIS Gliwice, Elektromontaż Poznań. Finansowo wspierali wysiłek garstki zapalcieców ofiarodawcy z najbliższych miejscowości, ale też indywidualni darczyńcy z całego Zaolzia, Polski, Anglii (Członkowie Koła Ślązaków Cieszyńskich w Wielkiej Brytanii), Szwajcarii i Kanady. Pomocy, która przyspieszyła skończenie budowy, udzieliło też Stowarzyszenie Wspólnota Polska z Warszawy oraz firma Marbet z Bielska-Białej. Lista nazwisk osób, które w jakikolwiek sposób przysłużyły się powstaniu Domu jest niezmiernie długa. Nie wszystkim dane było doczekać otwarcia, nie wszyscy obecni będą na „okragłych urodzinach”... Ich trud wpisany został na zawsze złotymi literami w ten dom-pomnik, którego sercem jest stała ekspozycja „Zwycięzcy przestworzy”.

Wybudowanie Domu Polskiego Żwirki i Wigury jest też w pewnym sensie zwycięstwem tutejszego społeczeństwa polskiego, które znajdując azyl w jego murach trwa i aktywnie się rozwija. Podczas październikowej uroczystości będzie można się o tym przekonać. (bag)

Ponownie do źródeł

Pod Gańczorką, w cieniu rosochatych drzew, nieopodal kamiennych ambon, gdzie kryje się Złotogłowiec, przy źródle, gdzie początek naszego Jordanu, powstało miejsce istic kultowe, szczególnie dla Zaolzian. Zapewne sprawiły to emocje, emanujące z hymnu Jana Kubisza, który zna każdy, kto stał rodem. Zapewne i dlatego, że Olza za długo nas odgradzała od ziomeków i rodaków, a także, a może przede wszystkim to zasługa jednego z odkrywców tego szczególnego miejsca i niezmordowanego przewodnika do niego, **Władysława Kristena**, służącego zawsze i wszystkim, którzy chcą się zanurzyć w oczyszczających nurtach naszej tożsamości. I teraz, jak już wiele razy, znów woła: - **Przyjdźcie w czwartek 9 września. Pociąg z Czeskiego Cieszyna wyrusza o 8.30, z dworca nawiejskiego pojedziemy aubobusem do granicy, skąd dwiema trasami i dwoma pojazdami dotrzemy tam, gdzie biją nasze wody. Napijemy się, ile trzeba, nacerpiemy sił i wrócimy do Nawisia, a pociąg o 17.10 dowiezie nas do cieszyńskiego grodu. Zapewniliśmy wszystko, pogodę też, więc przychodźcie, którzyście spragnieni.**
Czegoś takiego nie da się zignorować, toteż w czwartek w licznym kręgu „usiędziem przy twym źródle dumać nad przyszłością...” (d)

Śpiewające »Dobre chłopaki«

BYSTRZYCA (sch) – W tym tygodniu przyjeżdża ponownie na Zaolzie renowany czeski chór chłopięcy „Boni pueri”. Dwa lata temu gościł on w Trzyciecu, zaś w najbliższy piątek o godz. 17 koncertować będzie w kościele ewangelickim w Bystrzycy.
Liczący 350 członków w wieku od 4 do 23 lat zespół może pochwalić się 22-letnią tradycją oraz szeregiem wojaży. W tym roku odbył tournée po Stanach Zjednoczonych oraz dawał koncerty w Hiszpanii i Niemczech. Ponadto dwójka 10-letnich solistów śpiewała w Operze Rzymskiej. W rozjazdach spędzą chórzyści również przyszły rok. Zaplanowano koncerty w USA, Chinach, Korei Południowej i Japonii.
Bilety na „Dobre chłopaki” można nabyć w przedsprzedaży w sklepie papirniczym Hoffman w Bystrzycy, Biurach Informacji w Cz. Cieszynie i Trzyciecu oraz w dniu koncertu na miejscu, w ewangelickim kościele.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Oddz. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Jutro Karwina – Banik Ostrawa

MŚLF

● **TRZYŃCIEC – HFK OŁOMUNIEC 0:3 (0:1).** Bramki: M. Vyskočil, Mucha, Lošťák. Sędziował Santarius. Widzów 250. Piłkarze z Ołomuńca pokazali swoją klasę. Gospodarzom szwankowała zwłaszcza linia pomocy. Po odejściu Kubika nie ma kto pokierować grą zespołu. Lider tabeli zachwycał dobrze zorganizowaną obroną, której gospodarze w ciągu całego meczu nie zdołali rozmontować. **Najważniejsze minuty:** 34. piłka po dośrodkowaniu Muchy odbija się od poprzeczki wprost pod nogi Vyskočila - 0:1; 64. po kornierze Řehák na krótkim słupku przedłuża piłkę w kierunku Muchy - 0:2; 90. najlepszy na boisku zawodnik - kapitan Lošťák trafia z rzutu wolnego w samo okienko - 0:3. (man)

Lokaty: 1. HFK Ołomuniec 10, 12. Trzyńciec 4 pkt.

DYWIZJA E

● **OLBRACHCICE – DZIECMOROWICE 0:2 (0:0).** Bramki: Ploszek, Mudřík. Sędziował Straka. Widzów 250. Zwłaszcza dla obu trenerów derby było bardzo prestiżowe. Trener gospodarzy Roman Divina i szkoleniowiec gości Jaroslav Netolička znają się na wylot z okresu działalności w Frydku-Mistku. W wyrównanym spotkaniu decydowały drobności. Goście zagrali agresywniej i lepiej ustawili celowniki. Olbrachciczanie liczyli na stałe fragmenty gry, ale Elektrycy w obronie spisywali się niegagnanie. - *Czekano na pierwszy błąd. Niestety popełniła go nasza defensywa* - skomentował mecz kierownik

INTERLIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

Oklaski dla Banika

● **P. BYSTRZYCA – KARWINA 11:30 (9:12).** W kapitalnym stylu rozpoczęli nowy sezon szczyptorniści Banika Karwina. obrońcy czeskiego tytułu łatwo uporali się na wyjeździe z wicemistrzem Słowacji. Kluczem do sukcesu Banika była świetna gra w defensywie i skuteczność pod bramką gospodarzy. W bramce Karwiny pojawił się Putera (z Seczowców), trener Jiří Kekrt nie mógł natomiast skorzystał jeszcze z usług snajpera Korňana. Gospodarze w drugiej połowie zagrali wręcz fatalnie, strzelając Karwinie tylko dwie bramki. **Kary 4:8, siódemki 4/1:4/3,** sędziowali Karlubík, Struhár. **Bramki dla HCB:** Sobol 7, Horák 6, Kust 5/2, Szymanski, Mrózek 3, Požárek, R. Brůna 2, Prachař, Laclavík 1. **W niedzielę:** Karwina – Dukla Praga (10.30). (Ok)

WEEKEND W NIŻSZYCH KLASACH PIŁKARSKICH: MISTRZOSTWA OKRĘGU

● **BOGUMIN – RYMARZÓW 1:1 (0:1).** Bramki: O. Anastazovský – Orság. Sędziował Brezovský. Widzów 150. Podopieczni trenera Václava Štverki wreszcie przełamali strzelecką indolencję, ale to jedyny plus w skądinąd przeciętnym widowisku. Na losach meczu zaważyła sytuacja z 45. minuty, kiedy to po konflikcie z głównym arbitrem pod prysznic wędrował bogumiński Lukáš Fluxa. - *Z czymś takim jeszcze się nie spotkałem. Nawet w 5. lidze piłkarz powinien utrzymać nerwy na wodzy* - stwierdził trener Václav Štverka. „Faja” od 28. minuty przegrywała 0:1 (z rzutu wolnego trafiał Orság), ale nawet w „dziesiątkę” zdołała wyrównać. W 54. minucie Prokš idealnie podał do O. Anastazovskiego - 1:1. (jb)

● **L. PIOTROWICE – PETRZKOWICE 0:0.** Sędziował Proške. Widzów 125. Spotkanie prowadzone było w ofensywnym stylu, jednak piłkarze swoje kataszniczkowy pozostawili

Olbrachcic Ivan Marini. **Najważniejsze minuty:** 68. Goj (O) z 35 m trafiał w słupek; 74. Ploszek (D) po rzucie rożnym głową - 0:1; 94. Mudřík z kontrą - 0:2. **Jutro o godz. 16.30:** Olbrachcice - W. Losiny i Dziecmorowice - 1. Wałaski FC (mecze awansem 15. kolejki). (jb)

● **M. ALBRECHTICE – KARWINA 2:1 (0:0).** Bramki: Sojčák 2 - Lukan. Sędziował Kaláb. Widzów 220. Karwiniacy do przerwy mogli prowadzić 4:0. - *Zmarnowaliśmy stuprocentowe okazje i to się nam wymyśliło* - stwierdził grający trener Petr Mašlej. Minusem spotkania był niedokładny sędzia Kaláb, który zdaniem karwiniaków ewidentnie sprzyjał gospodarzom. - *Rzut karny z 71. minuty, po którym Albrechtice wyszły na prowadzenie, to kompletne nieporozumienie* - uważa Mašlej. **Najważniejsze minuty:** 62. bramkarz Sabela nie utrzymał piłki i Sojčák z dobitki - 1:0; 66. Pristáš podaje do Lukana - 1:1; 71. Sojčák z „jedenastki” (czerwoną kartkę ujrzał M. Bielan) - 2:1; 88. Schuster (K) z woleja nie trafił w światło bramki. **Jutro** Karwina zmierzy się w Pucharze CMZF z pierwszoligowym Banikiem Ostrawa (o godz. 16.30 na Jäklu). (jb)

● **SL. ORŁOWA – F-M 5:1 (3:0).** Bramki: Kopel 2, Široký, Velký, Nesrsta - Čerňák. Sędziował Bednář. Widzów 200. Młody zespół Frydku-Mistku nie nawiązał z gospodarzami wyrównanej walki. Na boisku niepodzielnie panowali orłowianie. Dobry mecz zaliczył bramkarz Szarowski. Od 70. minuty na placu gry pojawił się powracający do zdrowia obrońca Bystróż. **Najważniejsze minuty:** 18. Kopel najlepiej zorientował się w polu karnym i z kilku kroków trafił na 1:0; 21. ponownie Kopel z woleja (po rzucie rożnym Poláška) - 2:0; 40. Široký przejął bezpieczną piłkę i podwyższył na 3:0; 53. Velký z podania Spisara - 4:0; 62. Čerňák po błędzie obrony zdobywa honorowego gola - 4:1; 69. czerwoną kartkę otrzymał Adam (F-M); 80. Schimke obsłużył Nesrstę - 5:1; 90. Nesrsta huknął z 5 m tylko w słupek. **Jutro:** Mikulowice - Orłowa (16.30). (jb)

RUSZA SEZON W I LIDZE

Hokeiści na start!

Jutro rusza nowy sezon w drugiej najwyższej klasie rozgrywek hokeja na lodzie - w I lidze. Oprócz drużyny HC Hawierzowa w gronie czterech zespołów premierowo pojawi się też drugi uczestnik z naszego regionu - Sareza Ostrawa. Model pierwszoligowych rozgrywek jest identyczny do tego, który z powodzeniem funkcjonuje w Ekstralidze. Na zespoły w fazie zasadniczej czeka karuzela 52 kolejek, kluby walczące będą o punkty do 14 lutego. Ósemka najlepszych awansuje do

● **CZ. CIESZYN – 1. WAŁASKI FC 1:1 (1:0).** Bramki: Večeř, Groš, Macešek. Sędziował Poklop. Widzów 300. Goście podarzę zwyciężyli w sobotę całkiem zasłużenie. Dla IRP mecz zakończył się praktycznie w 85. minucie. - *Zanim zastanawiać się nad tym, dlaczego nasza drużyna traci bramki w ostatnich fragmentach spotkania, moja dyktando z piłkarzami z ub. tygodnia jak na nie poskutkowało* - stwierdził trener Dalibor Damek. **Najważniejsze minuty:** 44. po faulu na J. Myšínskému karny pewnie wykorzystuje Večeř - 1:0; 54. Groš w zamieszaniu podbramkowym - 2:0; 68. po faulu na Macešku czerwony kartonik widzi Perrinika; nieaktywny Macešek wykorzystuje polanie J. Myšínskému - 3:0; 90. po cetrze z lewej strony Šena - 3:1. w 92. minucie ustala wynik dnia - 3:2. (man)

Lokaty: 1. Opawa B 10, 2. Karwina 9, 4. Orłowa 7, 5. Dziecmorowice 7, 6. Cz. Cieszyn 6, 13. Olbrachcice 3 pkt. Opr. JANUSZ BITTMAN

OPTYZMIZM W KADRZE JANASA

W środę Polska - Anglia

Polscy piłkarze przygotowują się do jutrzejszego meczu eliminacji Mistrzostw Europy z Anglią w Chorzowie. W ekipie trenera Pawła Janasa panuje zadowolenie po sobotnim zwycięstwie w Bełżcu 3:0 (Żurawski, Włodarczyk, Krzywek) nad Irlandią Północną. Piłkarze obejrzeli wczoraj na video mecz z Austrią, zremisowany 2:2. Sprawy sporemi podzielił się z zawodnikami trener Edward Klejzda, który był w Austrii.

Polskim piłkarzom oprócz dobrego przygotowania, potrzebna jest jeszcze jedna ważna rzecz - realizm. Zwycięstwo nad Irlandią Ph. jest ceną, ale najlepsza z wyspiarskich drużyn Anglia jest zespołem dużo lepszym. - *Oczywiście optymizm teraz jest właściwy przed sobotnim spotkaniem, ale możemy zapominać, że nie jesteśmy takimi gwiazdami jak Anglijczycy. Jesteśmy po prostu solidnym średnioligowcem, ale marzymy o zwycięstwie* - powiedział obrońca Jacek Bąk. (jb)

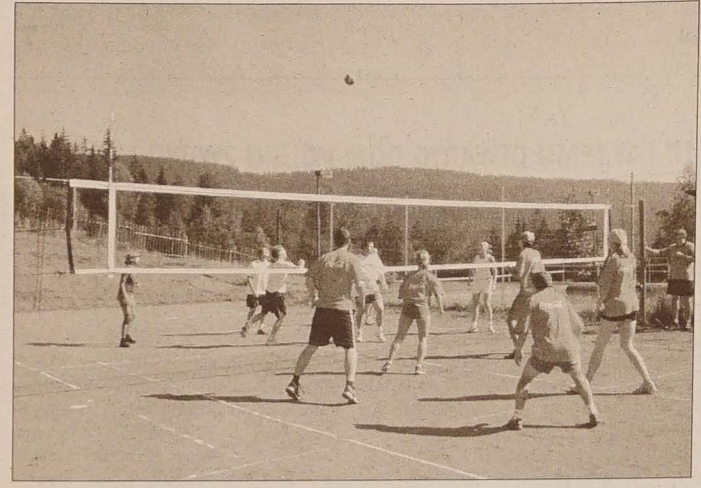
MOSTY NA KOLANACH

Martiňák po błędzie bramkarza Baandý - 2:6. **Lokaty:** 1. Fulnek 15, 12. Mosty 9, 3. Bystrzyca 7, 12. Rychwał 10, 10. Stonawa 1 pkt. Blżej w czwartym numerze „GL”.

I A KLASA – gr. B
Hodslawice - Skrzeczów 3:0, 8. nawa - Brzusperk 1:2. S. Rychwał - St. Biela 1:1, Szpital Witkowiec - Rzyca 0:1. **Lokaty:** 1. Pietwałd 10, 9, 3. Bystrzyca 7, 12. Rychwał 10, 10. Stonawa 1 pkt. Blżej w czwartym numerze „GL”.

I B KLASA – gr. B
Pietwałd - Classic Ostrava 1:0. **Lokaty:** Ludgerowice 7, 5. Pietwałd 6 pkt.

I B KLASA – gr. C
FK Hawierzów - Sędziowa 1:0, 5. Smilowice - Wierzniewice 1:1, Wierzniewice - Niebory - 1:0, G. 2:1, Sucha G. - Jabłonka 1:0, Nydek - Lutynia D. 3:0, Dobruška - wina B 0:3. **Lokaty:** 1. Nydek 2, 2. Lutynia B 9, 3. Smilowice 7 pkt.

Macierzyńskiemu festynowi na Bażyńcu towarzyszyły dwie imprezy sportowe - turniej w siatkówkę oraz VI Górski Wyścig Rowerowy.

Do szkoły wzywał dzwon

Dokończenie ze str. 1
W festynowym programie wystąpiły obchodzący niedawno 25-lecie zespołu regionalny „Oldrzychowice” (folklor z morawsko-słowackiego pogranicza oraz tańce beskidzkie) i tercet śpiewaczy z wędryńskiej PSP, którego członkinie są laureatkami wielu konkursów pieśni ludowej i współczesnej (m.in. imienia S. Hadyiny w Koszęcinie). Kilka własnych wierszy przeczytał wspomniany już dyrektor ośrodka „Baginiec” J. Mruzek. Szef Sekcji Ludoznawczej ZG PZKO Leszek Richter wspólnie z przyjaciółmi zaprezentował na festynie pokaz wyrobu sera. Świeży serek wprost z kotła wszystkim smakował.

Jeśli chodzi o imprezy sportowe, w turnieju siatkówki zwyciężyła drużyna „Kudłocze z Jabónkowa” (nagrodą była rzeźba baginickiego górala autorstwa Vlastimila Małyjurka) przed „Bażyńcozrami” i „Przyjaciółmi Dżery’ego”. Natomiast w wyścigu rowerowym wzięło udział 35 rowerzystów w ośmiu kategoriach wiekowych. Najlepszymi czasami mogli się pochwalić Bogdan Kotas (zdobył szczyt za 15 min. i 47 sek.), Bogusław Raszka (16:10) i Bogdan Raszka (16:14). Najmłodszą uczestniczką była 8-letnia Lenka Krzyżankowa z Oldrzychowic, najstarszym - 47-letni Bogusław Rajska z Wędryni.

Wrzesień 1939 (3)

(Z PAMIĘTNIKA KOLEJARZA FRANCISZKA FIRLI)

Koło 23-ciej syrena oznajmia następny nalot. Słychać bombardowania, czujemy jak ziemia się trzęsie. W tej sytuacji krewni decydują się schronić gdzieś na wsi. Mnie pozostaje chyba iść na piechotę do Dębicy, bagatela, 60 km. Żegnamy się serdecznie z płaczem. W naszym wagonie zostawiłem wszystkie rzeczy - bieliznę, kurtkę, płaszcz, buty, spodnie - nawet dekret mianowany mnie naczelnikiem stacji, ba złoty zegarek - licząc że pociąg mnie dogoni w Tarnowie. Musiałem się z tym pożegnać i iść na tułaczkę do nikąd. W jednej koszuli i służbowym ubraniu. Nie tylko, że mi było żal tego wszystkiego, ale zbliżała się zima, a ja tylko w sandałach.

NADLATUJĄ SAMOLOTY

Wracam jeszcze na dworzec tarnowski, a raczej do kupy gruzów, z nadzieją, że znajdzie się jakiś pociąg w stronę Dębicy. Miałem szczęście. Krótko po północy nadchodzi pociąg z około 30 cysternami benzyny, z przodu dwie lokomotywy. Dworzec po ciemku, nie widać żadnych pracowników kolejowych. Dyżurny został zabity, a funkcję przejął naczelnik, rannny w rękę, którą nosi na prowizorycznym temblaku z chustki. Gramolę się na parowóz i legitymując się proszę o zabranie mnie do Dębicy. Maszynista zezwala i też się przedstawia. Okazuje się, że prowadził pociąg na trasie Bielsko - Szumbark. Noc chłodna, w nogach ziąbi, toteż podchodzę bliżej paleniska kotła parowego. Opowiadamy swoje przeżycia. Przyjeżdżamy do stacji Czarna, stoi jeszcze cała, ale ślady po bombach obok widoczne. Przesiadam się na inny pociąg, który ma prędkiej odjechać. Wyjazd 7. 9. o godz. 7.00. Nadlatują samoloty! Trasę podziurawioną od bomb naprawia wojsko tylko prowizorycznie a my czekamy. Przejazd przez takie miejsca jest dosyć niebezpieczny. Ma się wrażenie, że się jedzie przez jakieś rowy. Ledwo jedna wyrwa naprawiona już po następnym bombardowaniu trzeba naprawiać następną. Podczas każdego nalotu uciekamy z pociągu, kryjąc się po polach. Muszę zaznaczyć, że na całym szlaku były tysiące małych czy dużych wyrw między torami lub kilka metrów obok. Samoloty latały bezkarnie i nisko, toteż cel był łatwy. Zdarzało się niekiedy, że pociąg odjechał kilka kilometrów dalej zostawiając uchodźców w polu. Samoloty zwracały największą uwagę na transporty wojskowe, na cysterny z benzyną. Ja chcąc się dostać dalej, wyszukiwałem właśnie takie transporty, ryzykując życie. (cdn.)